

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Společenský život na venkově

Bc. Kristýna Bradová

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Kristýna Bradová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Společenský život na venkově

Název anglicky

Social life in rural area

Cíle práce

Cílem diplomové práce je zkoumání problematiky společenského života na venkově, konkrétně ve vybrané obci Příchovice. Záměrem je popsat aktivity obyvatel obce, tradice, zvyky a události, které kulturní vyžití umožňují, zmapovat danou oblast a posoudit názory obyvatel v anketním šetření na dění v obci. Nalezení faktorů, které ovlivňují účast obyvatel na společenských a kulturních akcích. Zjištění překážek pro rozvoj společenského života v obci Příchovice a návrh změn. V praktické části bude zmapována organizace kulturní akce a vyhodnoceny závěry a návrh zlepšení situace.

Metodika

Teoretická část diplomové práce by měla informovat o problematice rozvoje venkova, společenského života v obci Příchovice a vysvětlit základní pojmy. Z metod sociologického výzkumu bude využito především studium dokumentů z primárních a sekundárních zdrojů (odborná literatura, lokální periodika, internetové zdroje, historické dokumenty apod.) a roztřídění získaných informací. V práci budou použity metody kvantitativní i kvalitativní. Z kvalitativních metod se bude jednat o sběr dat pomocí rozhovoru a z kvantitativních metod dotazovací šetření pomocí ankety. Rozhovor bude veden se starostkou a místostarostou obce Příchovice. Prostřednictvím dotazníku se zjistí participace respondentů na místním společenském životě, účast na určitých společenských akcích a případný důvod neúčasti. Na základě empirického šetření dojde k navržení určitých opatření, které by mohly pomoci zlepšit společenský život v obci a přispět tím k větší spokojenosti občanů a komplexnímu zvýšení úrovně obce. Dle získaných informací z teoretické a praktické části bude navrženo opatření, které povede ke zlepšení společenského života v obci. V praktické části bude zmapována organizace kulturní akce a vyhodnoceny závěry. V samotném závěru práce dojde ke krátkému souhrnu a vyzdvíhnutí nejzajímavějších poznatků zkoumání.

Harmonogram práce:

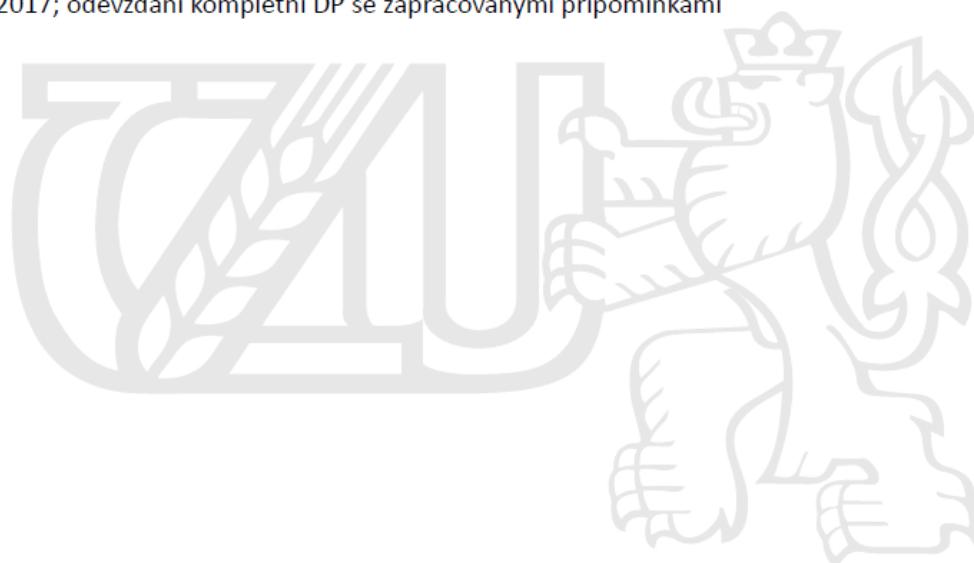
Březen 2016; specifikace metodiky, stručný obsah teoretické části práce

Srpen 2016; zpracování teoretické části DP (úvod, popis metodiky, literární rešerše), harmonogram terénního šetření

Říjen 2016; vlastní terénní šetření

Prosinec 2016; zpracování a odevzdání empirické části v první verzi

Březen 2017; odevzdání kompletní DP se zapracovanými připomínkami

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Venkov, obec, spolek, společenský život, kultura, tradice, Příchovice.

Doporučené zdroje informací

- BINEK, Jan a kol. Synergie ve venkovském prostoru. Aktéři a nástroje rozvoje venkova. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r. o., 2009. 96 s. ISBN 978-80-904308-0-8
- MAJEROVÁ, Věra a kol. Český venkov 2006. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1631-7
- MAJEROVÁ, Věra, HEROVÁ, Irena. Český venkov 2008. Proměny venkova. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. 187 s. ISBN 978-80-213-1911-0
- MRÁZKOVÁ, Hana. Zachování hodnot venkova – návrh zohlednění sociálních a kulturních aspektů v regionální politice. Venkovská krajina 2005: sborník příspěvků z mezinárodní konference: 3. ročník., Brno, 2005. 170 s. ISBN 80-239-4963-2
- PONIKELSKÝ, P. a kol. Organizace regionálního rozvoje. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2011. 126 s. ISBN 978-80-87174-10-4
- POSPĚCH, Pavel a kol. Vynalézání venkova v ČR po roce 1989. 1. vyd., Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2014. 177s. ISBN 978-80-7325-353-0
-

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Konzultant

ing. Pavlína Maříková

Elektronicky schváleno dne 24. 3. 2017

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 3. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Společenský život na venkově" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.1.2017

Kristýna Bradová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala prof. PhDr. Ing. Věře Majerové, CSc za vedení této diplomové práce a Ing. Pavlíně Maříkové za neocenitelnou spolupráci, konzultace a odborné komentáře. Poděkování rovněž patří občanům obce Příchovice, především starostce obce Pavlíně Nohavové za pomoc a za poskytnuté cenné rady při zpracování diplomové práce.

Společenský život na venkově

Souhrn

Předkládaná diplomová práce se zabývá společenským životem na venkově, konkrétně v obci Příchovice, která se nachází v Plzeňském kraji. Práce se skládá ze dvou částí. V první teoretické části dochází k vysvětlení základních pojmů, které souvisí s tématem diplomové práce. Na základě dostupných tištěných a elektronických materiálů došlo k popisu obce z geografického, historického a současného hlediska. Zmapování jednotlivých fungujících spolků, tradic, společenských událostí a společenského života v obci. Praktická část je zaměřena na sociologický průzkum mezi místními obyvateli, jehož cílem bylo vyvrátit, či potvrdit stanovené hypotézy a získat názory občanů na společenskou situaci v obci. Došlo k realizaci tří polostandardizovaných rozhovorů s představiteli obce či členy spolku. Dále následovalo zhodnocení a doporučení pro vedení obce. Byla navržena určitá opatření, jež by mohla přispět ke zlepšení společenského života v obci a tím i k větší spokojenosti občanů a zvýšení úrovně obce. Ve vlastní praktické části byla zmapována organizace kulturní akce a vyhodnoceny závěry. V samotném závěru práce došlo ke krátkému souhrnu a vylíčení zajímavých poznatků zkoumání.

Klíčová slova: Venkov, obec, spolek, společenský život, kultura, tradice, Příchovice.

Social life in rural area

Summary

Submitted dissertation thesis deals with social life in the countryside, namely in Pýchovice village, located in Plzeňský kraj. The thesis consists of two parts. The first, theoretical, part explains basic expressions, which are related to the main thesis topic. The village has been described in geographical, historical and contemporary point of view based on available printed and electronic materials. Every single functional association, tradition, social event and social life in the village has been charted. Practical part is focused on sociological research between local residents, which aimed to refute or confirm set hypothesis and gain the view of local residents on the social situation in the village. Three semi-standardized interviews either with the village representatives or with members of club have been implemented. Interviews were followed by evaluation and recommendation for the village leaders. Several measures have been suggested, which could lead to making social life better in village therefore increasing well-being in general and the village's level. Organization of chosen culture event has been covered and conclusions have been made in my own practical section. In the final part, thesis has been shortly summarized and followed by covering the interesting parts of the elaboration.

Keywords: rural area, municipality, society, social life, culture, tradition, Pýchovice

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Vymezení základních pojmů	16
3.1 Charakteristika venkova.....	16
3.1.1 Znaky venkova.....	17
3.1.2 Venkovský prostor	18
3.1.3 Venkovský region	23
3.2 Obec	25
3.2.1 Městys	26
3.2.2 Město	26
3.2.3 Obec venkovská.....	27
3.3 Aktéři rozvoje venkova	28
3.4 Společenský život.....	30
3.5 Venkovská a lidová kultura.....	31
3.5.1 Tradice	33
3.6 Život na venkově.....	33
3.7 Spolky	34
3.8 Soutěž vesnice roku.....	35
4 Obec Příkladice	37
4.1 Stručná charakteristika obce	37
4.2 Historie obce	40
4.3 Spolky v obci.....	40
4.4 Významní rodáci	41
4.5 Významné památky.....	42
4.6 Tradice a zvyky	45
4.7 Program obnovy vesnice	47
4.8 Společenský život obce dnes.....	48
4.9 Podpora obce	49
4.10 Venkovská turistika.....	50
4.11 Obec v soutěži vesnice roku.....	51
5 Vlastní výzkum	53

5.1	Příprava anketního šetření.....	53
5.2	Výsledky anketního šetření	54
5.2.1	Návratnost dotazníků	55
5.2.2	Identifikační údaje	55
5.2.3	Otázky na společenský život v obci.....	57
5.2.4	Testování hypotéz	68
5.3	Vyjádření představitelů obce.....	75
6	Vyhodnocení	80
7	Příklad organizace společenské akce.....	84
8	Závěr.....	88
9	Seznam použitých zdrojů	89
10	Přílohy	92

Seznam obrázků

Obrázek 1: Prostorová strukturace území z hlediska přístupů k vymezení venkova.....	19
Obrázek 2: Typologie venkovského prostoru v České republice	23
Obrázek 3: Městsko-venkovská typologie OECD aplikovaná na regiony NUTS 3.....	24
Obrázek 4: Znak obce Příchovice	37
Obrázek 5: Mapa obce Příchovice a jejích místních částí	38
Obrázek 6: Kaplička u sv. Anny a památná lípa.....	43
Obrázek 7: Příchovický zámek	44
Obrázek 8: Modrá stuha za společenský život v obci – rok 2016	51
Obrázek 9: Rozpis zamluvených stolů v předprodeji na Házenkářský ples	85

Seznam tabulek

Tabulka 1: Matice aktérů rozvoje venkova.....	30
Tabulka 2: Účast na společenských, kulturních a sportovních akcích	58
Tabulka 3: Chybějící společenské akce v obci	63
Tabulka 4: Návrhy na zlepšení společenského života v obci	68
Tabulka 5: Účast na společenských a kulturních akcích v obci podle věku.....	69
Tabulka 6: Spokojenost s možnostmi společenského vyžití podle délky žití v obci.....	70
Tabulka 7: Dodržování společenských tradic a místních zvyků v obci podle věku	71
Tabulka 8: Účast na společenských a kulturních akcích v obci podle pohlaví.....	73
Tabulka 9: Rozpočet Házenkářského plesu	87

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví.....	56
Graf 2: Věková struktura	56
Graf 3: Délka žití v obci	57
Graf 4: Účast na společenských, kulturních a sportovních akcích	59

Graf 5: Účast na akci Tradiční příchovické pouti podle věku	60
Graf 6: Účast na akci Rozsvícení vánočního stromu podle pohlaví	60
Graf 7: Účast na sportovních akcích z hlediska délky žití v obci	61
Graf 8: Účast na akci Večer s dechovkami podle věku	62
Graf 9: Důvod neúčasti na společenských akcích	62
Graf 10: Spokojenost s možnostmi společenského vyžití v obci	64
Graf 11: Způsob dozvídaní se o pořádání společenských akcí v obci	65
Graf 12: Členství ve spolku, zájmovém sdružení či sportovním klubu v obci	65
Graf 13: Důležitost udržování místních tradic a zvyků pro společenský život v obci	66
Graf 14: Dodržování společenských tradic a místních zvyků	67
Graf 15: Účast na společenských a kulturních akcích v obci podle věku	70
Graf 16: Spokojenost s možnostmi společenského vyžití podle délky žití v obci	71
Graf 17: Dodržování společenských tradic a místních zvyků v obci podle věku	72
Graf 18: Účast na společenských a kulturních akcích v obci podle pohlaví	74

1 Úvod

Tato diplomová práce se zabývá problematikou společenského života se zaměřením na společenský život na venkově. Zvolila jsem si téma, které je mi velmi blízké. Věnuji se práci v oblasti kultury a společenského dění v obci již delší dobu, proto bych ráda využila mé vlastní poznatky z praxe pro tuto diplomovou práci.

Jsem také sama činná na poli občanských sdružení, členem spolku národní házené a aktivní v samotném společenském dění. Proto znám problematiku společenského života a jeho specifika z různých úhlů pohledu.

Ke zpracování zmíněného tématu jsem si zvolila svoji rodnou obec Příchovice, ležící v Plzeňském kraji, kde spádovým městem je město Přeštice, které leží přímo na trase Plzeň – Klatovy. Hlavním důvodem tohoto výběru byla především specifika historie a tradice této obce, které jsou specifické pouze pro danou lokalitu. Práce bude zaměřena na současný rozměr společenského života obce Příchovice s ohledem na rozlišení udržovaných tradic, společenských a kulturních akcí, sportovně-společenských akcí a různých kulturních aktivit. Bude zmapována činnost místních spolků a sdružení i jejich přispívání k rozvoji společenského života obce v současnosti.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je návrh na odstranění překážek pro vyšší účast na společenském životě v obci Příchovice. Dílčí cíle pro zpracování práce jsou:

- zkoumání problematiky společenského života na venkově, konkrétně ve vybrané obci Příchovice
- teoretické zpracování základních pojmů (venkov, společenský život, tradice)
- popis aktivity obyvatel obce, tradice, zvyky a události, které kulturní vyžití umožňují
- zmapování dané oblasti a posouzení názorů obyvatel v anketním šetření na dění v obci
- nalezení faktorů, které ovlivňují účast obyvatel na společenských a kulturních akcích
- zjištění překážek pro rozvoj společenského života v obci Příchovice a návrh změn

Toto jsou dílčí kroky, které povedou k naplnění hlavního cíle. Ve vlastní praktické části bude zmapována organizace kulturní akce a vyhodnoceny závěry a návrh zlepšení situace.

2.2 Metodika

Práce je strukturalizována do dvou hlavních částí, teoretické a analytické části. Při tvorbě teoretické části diplomové práce dojde nejprve ke studiu dostupné literatury s cílem vymezit a popsat jednotlivé pojmy. Následuje rozbor základních pojmů, které souvisí s tématem diplomové práce, stručně vymezuje aktéry společenského života a charakterizuje význam kulturního života na venkově. Z metod sociologického výzkumu je využito

především studium dokumentů z primárních a sekundárních zdrojů (odborná literatura, lokální periodika, internetové zdroje, historické dokumenty apod.) a rozřídění získaných informací. Dále dojde ke stanovení charakteristiky obce, z geografického pohledu i historického a současného života. Ve stručnosti bude popsán vývoj obce a její specifika, popis místních spolků a jejich činností, tradic, zvyklostí a společenského života v obci.

V analytické části práce budou použity metody kvantitativní i kvalitativní. Z kvalitativních metod se bude jednat o sběr dat pomocí rozhovorů a z kvantitativních metod dotazovací šetření pomocí ankety. Rozhovory budou vedeny s představiteli obce a členy spolku. Prostřednictvím dotazníku se zjistí participace respondentů na místním společenském životě, účast na určitých společenských akcích a případný důvod neúčasti. Na základě empirického šetření dojde k navržení určitých opatření, které by mohly pomoci zlepšit společenský život v obci a přispět tím k větší spokojenosti občanů a komplexnímu zvýšení úrovně obce. Dle získaných informací z teoretické a praktické části bude navrženo opatření, které povede ke zlepšení společenského života v obci. V praktické části bude zmapována organizace kulturní akce a vyhodnoceny závěry. V samotném závěru práce dojde ke krátkému souhrnu a vyzdvihnutí nejzajímavějších poznatků zkoumání.

3 Vymezení základních pojmů

V této části práce budou vymezeny základní pojmy a teoretická východiska, konkrétněji bude charakterizován venkov, znaky venkova, venkovský prostor, venkovský region, obec, město, městys, obec venkovská, aktéři rozvoje venkova, společenský život, vesnická a lidová kultura, tradice, spolky a život na venkově.

3.1 Charakteristika venkova

Vymezením venkovských a městských oblastí a s tím souvisejících definic venkova se zabývá řada autorů a institucí. Také se ukazuje, že kategorizace venkova je nejen v podmínkách České republiky příliš heterogenní a neustále se objevuje snaha o vytvoření jemnějších typologií a kategorií (Pospěch, 2014, s. 61).

Charakteristika venkova je brána z mnoha pohledů, má mnoho různých definic od různých autorů, avšak ve většině definic je srovnávána s městem.

Pojem venkov pochází z latinského slova rural a opakem je termín město (urban). Venkov má určité charakteristické znaky, zároveň se však mění v čase i prostoru. Venkov je na obecné úrovni charakterizován jako řídko osídlený prostor, kde má důležitou funkci zemědělství. V jiných odborných literaturách však můžeme najít i odlišné definice, ve kterých je vzhledem k účelu vymezení použito různých kritérií. Z hlediska demografického lze venkov vymezit nízkým počtem a hustotou obyvatel, z hlediska urbanistického specifickým typem zástavby, z hlediska sociologa například jiným způsobem života (Majerová, Herová, 2009, s. 15).

Ve velkém sociologickém slovníku (1996) je uvedena definice: „Venkov je obydlýný prostor mimo městské lokality tradičně charakterizovaný orientací na zemědělství a menší hustotou obyvatel, ale i jiným způsobem života, většinou propojeným s přírodou, a také s jinou sociální strukturou ve srovnání s městem...“

Autorka nejvíce upřednostňuje definici druhou a třetí, kde se od obou autorů prolíná názor, že venkov je orientován na zemědělství a má menší hustotu obyvatel a jiný způsob života oproti městu.

Venkov tvoří podstatnou část území našeho státu, takže je třeba tomuto prostoru věnovat náležitou pozornost, nejen ve výzkumech, ale také v politických a ekonomických rozhodnutích (Majerová, Herová, 2009, s. 13).

Jako venkovský prostor se obvykle označují vesnice nebo můžeme říci venkovské osídlení a krajina v jejich okolí, další pojetí venkova říká, že to je souhrn katastrů venkovských obcí nebo podrobněji souhrn ploch zemědělské půdy, lesů, vodních ploch, intravilánů, venkovských sídel, polních cest a místních komunikací. Stejně tak můžeme jako venkov označit celé území mimo plochy měst (Majerová, Herová, 2009, s. 15).

Další definice zahraničních autorů Murdocha a Pratta (1993) mluví o postruralitě, kdy existuje mnoho venkovů, avšak venkovy nemusí být vyjádřeny materiálně jako v moderním období rurální geografie, nýbrž imaginárně. Venkov tak nemůže být pojímán jako jednotný prostor, nýbrž jako mnoho sociálních prostorů, které překrývají stejné území. Z výše uvedeného můžeme konstatovat, že neexistuje jedna objektivní a univerzální definice venkovského prostoru.

Z dalších definic by se dalo shrnout, že venkov je pro naše území velmi důležitý, zahrnuje podstatnou část území České republiky, avšak neexistuje jen jedna jediná definice charakterizující venkov.

3.1.1 Znaky venkova

Jak již bylo naznačeno v předchozí kapitole, že neexistuje jedna univerzální definice venkova. Venkov je do určité míry vnímán na základě řady znaků různorodé povahy a různé intenzity. Podle toho je možné označit různé typy venkovů podle přítomnosti různých znaků. S růzností znaků je spojena i různost rozvojové situace těchto venkovů. Pro

nalezení znaků venkova se musíme ztotožnit s vymezením venkova jako prostoru tvořeného venkovskými obcemi a okolní krajinou. U venkovských obcí pak můžeme z různých hledisek rozlišit následující znaky typické pro tradiční venkov:

- urbanistické znaky – vysoký podíl rodinných domů, málo rozvinutá uliční síť s dominantním prostorem návsi jako hlavní sídlo společenského a kulturního dění v obci, rozvolněná zástavba, vysoký podíl zeleně v sídle;
- architektonické znaky – nízkopodlažní zástavba, neexistuje nájemní bydlení, domy jsou doplněny hospodářským zázemím, výrazně oddělené funkce pro vymezení zahrady a dvora;
- sociální znaky – užší sociální kontakty mezi obyvateli sídla, neformální sociální kontrola, participace, konzervatismus, tradicionalismus;
- ekonomické znaky – nejdůležitější činností je zemědělství a primární výroba potravin, významný podíl ekonomicky aktivních osob vyjíždí do zaměstnání mimo toto sídlo, vyšší podíl samozásobitelství, kutilství;
- administrativní znaky – status sídla (sídlu, které v minulosti či v současnosti získalo městská práva, je městem, ostatní sídla jsou vesnicemi);
- velikostní znaky – hustota zalidnění, počet obyvatel pod stanovenou hranicí, podíl zastavěné plochy apod.

Z výše uvedených znaků kromě administrativních a velikostních není možné plošně vymezit území splňující přesné znaky venkova. V praxi se vedle administrativního vymezení, které z rozvojového hlediska nemá větší opodstatnění, užívá různých kvantitativních znaků. Základní prostorovou entitou pro úvahy o exaktním vymezení venkova je katastrální území, resp. území obce (Bínek, 2009, s. 14 - 15).

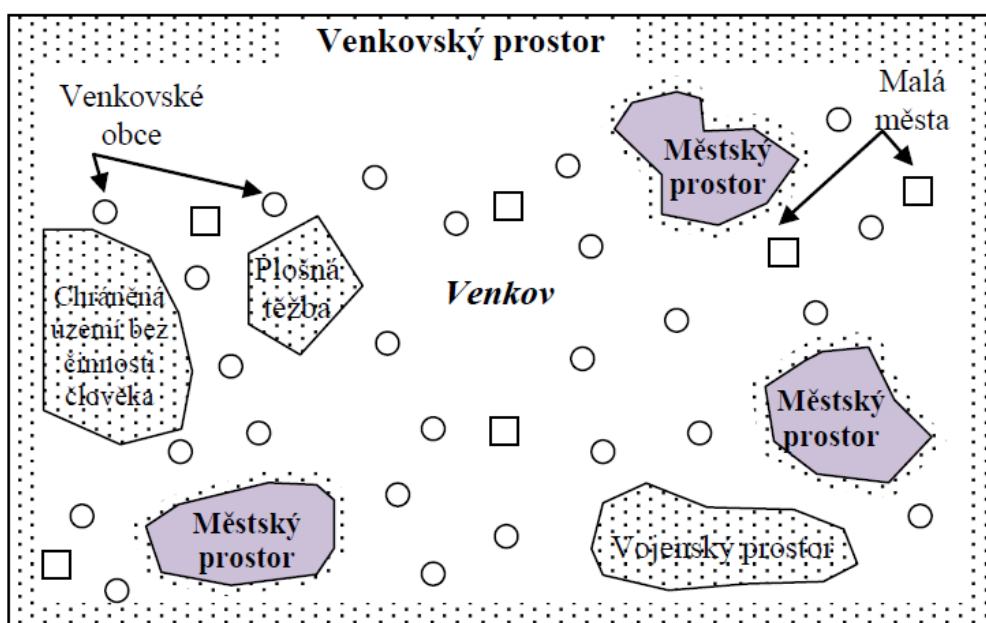
3.1.2 Venkovský prostor

Na venkov je v České republice většinou pohlíženo jako na jeden prostor se stejnými předpoklady rozvoje a stejnými problémy. Rozdíl je mezi venkovským a městským

prostorem, rozdíly v sociálním postavení, ekonomickém prostředí či v tradici a historii měst na straně jedné a venkova na straně druhé.

V oblasti terminologické jsou v analýzách venkova užívány pojmy „venkov“ a „venkovský prostor“. Oba jsou obvykle chápány jako do určité míry synonymní, nicméně z hlediska podrobnějšího zkoumání mezi nimi existuje rozdíl. Venkovský prostor je základním prostorovým souborem, v rámci něhož nabývá krajina a sídla venkovských znaků, tj. podoby venkova. Venkovský prostor zahrnuje venkovské obce i malá města tvořící jeden funkční celek (Perlín, Deník veřejné správy, © 2017).

Obrázek 1: Prostorová struktura území z hlediska přístupů k vymezení venkova

Zdroj: BINEK, Jan a kol. *Synergie ve venkovském prostoru. Aktéři a nástroje rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r. o., 2009. s. 14. ISBN 978-80-904308-0-8

Na obr. 1 je vidět, že venkovský prostor je vše, co není městským prostorem. Mimo města se však nenachází jen venkov. Do venkova lze s velkým nadhledem zařadit i oblasti jako vojenské prostory, ale i území rozsáhlé těžby (např. severočeské uhelné pánve) a území s vysokým stupněm ochrany životního prostředí, vyčleněné z kulturní krajiny.

V úvahách o uchopení socioekonomických charakteristik určitých prostorových jednotek, lze na různých úrovních rozlišit následující entity:

- městské prostory a venkovské prostory,
- městská území a venkovská území („venkovy“),
- městské obce a venkovské obce,
- městská a venkovská sídla.

Pokud se zaměříme na městské a venkovské prostory jde o zachycení charakteru osídlení a o členění, které lze odvodit např. podle hustoty zalidnění nebo hustoty osídlení. U menších území je možné využít základní socioekonomické charakteristiky nebo v regionalizaci uplatnit kulturní, historická či národopisná hlediska (Bínek, 2009, s. 13).

Typologie venkovského prostoru dle Perlína

Typologie z roku 2010 rozlišuje na území České republiky 8 venkovských typů – viz obr. 2, kde jsou porovnány obce do 3000 obyvatel, ostatní jsou vyřazena a v mapce jsou vyznačena bíle.

1) Rozvojový venkov

Tento typ charakterizuje nejvyšší migrační saldo, nejvyšší podíl nově postavených domů a další faktory, které jsou typické pro zázemí velkých měst. Zahrnuje také rekreační zázemí velkých měst s vysokou hustotou objektů druhého bydlení. Rozvojový potenciál je v oblasti lidských zdrojů a hospodářských aktivit velmi vysoký, naopak z hlediska sociálních aspektů a komunitního života je nižší.

2) Nerozvojový susedský venkov

Zahrnuje hospodářsky slabé venkovské mikroregiony, které jsou také označovány jako vnitřní periferie. Špatná občanská vybavenost a ekonomická slabost,

nejrychlejší populační stárnutí, vysoká míra tradiční sociální kontroly venkovských komunit a sousedská sounáležitost. Charakteristickým znakem je nízká intenzita veřejné dopravy, malý objem dotací, velmi malý podíl plynofikace domácností, populace rychleji stárne.

3) Moravské periferie

Jedná se o specifický typ, který zasahuje pouze na území historických zemí Moravy a Slezska. Charakteristickým znakem pro tento typ je záporné migrační saldo, vysoká míra nezaměstnanosti a nižší vzdělanost. Dobrá občanská vybavenost obcí a veřejná doprava, ale méně příznivé charakteristiky lidských zdrojů, slabý rekreační potenciál, vysoký podíl rodáků.

4) Vybavený moravský venkov

Jde opět o výhradně moravkoslezský typ, velká vybavenost obcí, vysoká intenzita veřejné dopravy a s tím spojená i vysoká míra vyjížděky do zaměstnání. Obyvatelé mají vysoký sociální kapitál, jsou spjatí se svojí obcí. Rozvojový potenciál je tak velmi příznivý, avšak ekonomická specializace je poměrně nejednoznačná.

5) Problémový rekreační venkov

Zahrnuje velkou část českého pohraničí, dosídleného po druhé světové válce. Turisticky atraktivní oblast s vysokým zastoupením objektů druhého bydlení, avšak problémová z hlediska společenského (nízký index vzdělanosti) a ekonomického (nejvyšší míra nezaměstnanosti). Tento typ venkova má nepříznivý rozvojový potenciál v oblasti lidských zdrojů, hospodářské výkonnosti i společenské soudržnosti. Největší potenciál rozvoje je atraktivní prostředí pro turistiku.

6) Intenzivní rekreační oblasti

Nejméně četný typ, turistický ruch a s ním spojené aktivity jako dominantní a prosperující hospodářské odvětví. Charakteristickým znakem pro tento typ je vysoká míra intenzity rekreace měřené prostřednictvím turisticko-rekreační funkce. S intenzitou rekreace také souvisí nízký podíl trvale obydlených domů, ale naopak vyšší podíl nově postavených domů po roce 1990. Je zde nízká míra nezaměstnanosti a nižší podíl vyjíždějících, který souvisí s vyšší nabídkou pracovních příležitostí v oblasti cestovního ruchu. Rozvojový potenciál je zde nejvyšší.

7) Strukturálně postižený průmyslový venkov

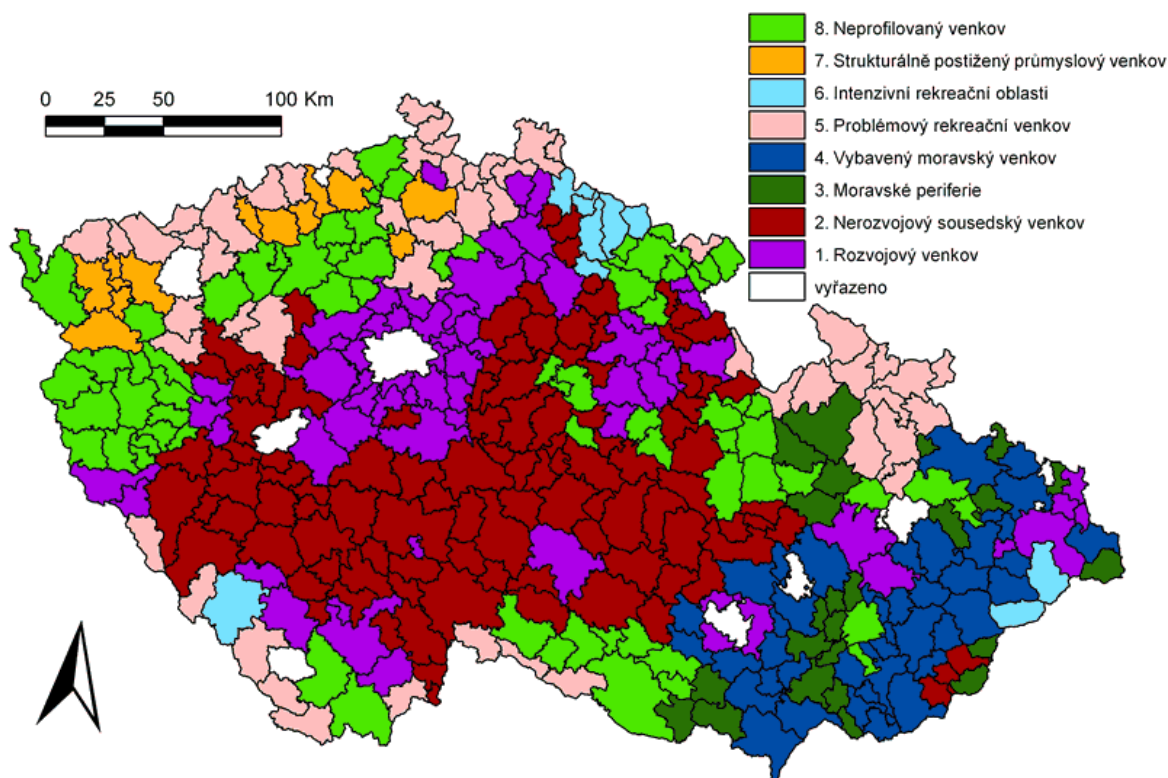
Specifická oblast severozápadních Čech. Tento typ má vysoké kladné migrační saldo a poloha v zázemí průmyslových závodů pro obce znamená dobrou vybavenost technickou i dopravní infrastrukturou. Rozvojový potenciál je spojován s relativně dobrou polohou v blízkosti velkých měst, na druhou stranu obce musí překonat velmi negativní image celého regionu.

8) Neprofilovaný venkov

Vyplňuje zbylá území, kde se nacházejí převážně nerůstové, populačně malé obce s podprůměrnou občanskou vybaveností. Není zde velký rozvojový potenciál, obce se mohou postupně zařadit do sousedních typů venkovských obcí.

Typologie venkovského prostoru prokázala rozlišení venkovského prostoru České republiky. Jako základní faktor tohoto rozlišení je možné považovat faktor velikosti obcí, dále faktor růstu, ve kterém se projevují aktuální změny počtu obyvatel, počtu domů a další růstové ukazatele (Perlín, Deník veřejné správy, © 2017).

Obrázek 2: Typologie venkovského prostoru v České republice

Zdroj: PERLÍN, R. *Deník Veřejné správy. Typologie venkovského prostoru*. [online]. ČR [cit. 2017-02-23]. Dostupné z:<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6438321>

3.1.3 Venkovský region

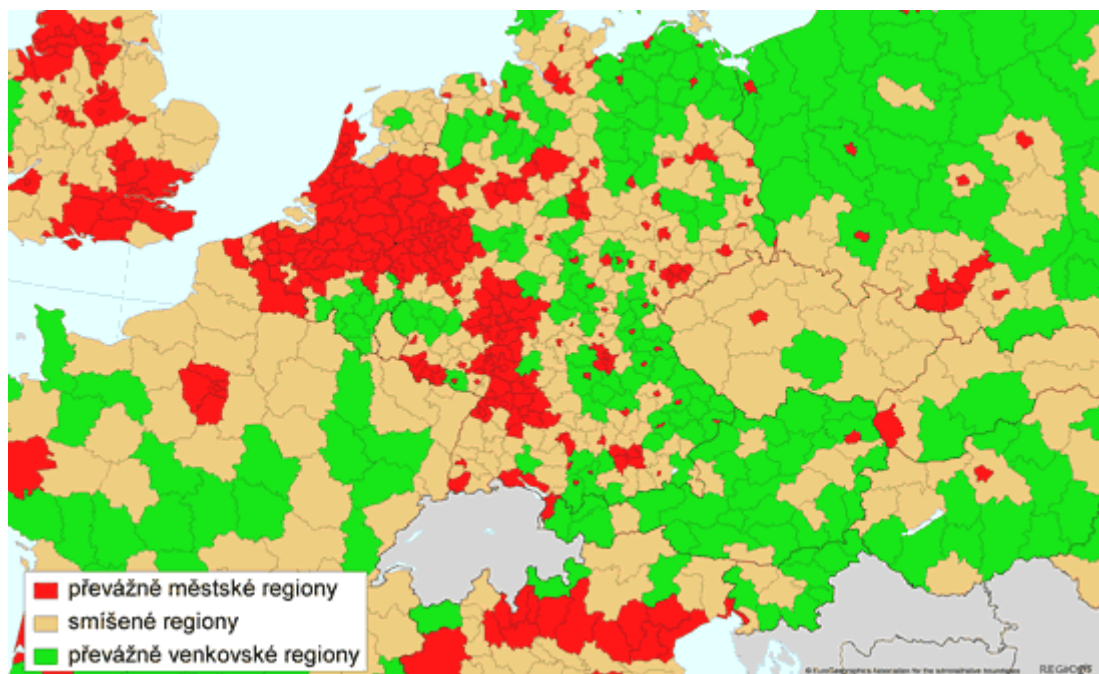
Venkovský region je využíván ve statistikách k objektivnímu srovnávání vývoje. Dnes se nejčastěji využívá ukazatelů stanovených OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj). Typologie OECD je založená na hustotě obyvatelstva na úrovni obcí. Venkovský region má hustotu menší než 100 obyvatel na km².

- Výrazně venkovský region – více než 50% obyvatel regionu žije ve venkovských obcích s hustotou menší než 100 obyvatel na km².

- Převážně venkovský region (v některých publikacích se uvádí smíšený region) – 15-50% obyvatel regionu žije ve venkovských oblastech s hustotou menší než 100 obyvatel na km².
- Výrazně městský region - ve venkovských oblastech s hustotou menší než 100 obyvatel na km² žije méně než 15% obyvatel regionu (Hudečková a kol., 2006, s. 42).

V České republice je podle typologie OECD pouze jeden region výrazně městský a tím je kraj Praha. Mezi výrazně venkovský region patří kraj Vysočina. Všechny ostatní kraje spadají mezi regiony převážně venkovské (smíšené) – viz obr. 3. Toto vymezení regionů bylo použito v Národním strategickém plánu pro rozvoj venkova a v Programu rozvoje venkova v tom smyslu, že Společná zemědělská politika má působnost v regionech převážně i významně venkovských (smíšených), tedy na celém území ČR kromě Prahy (Deník veřejné správy, © 2017).

Obrázek 3: Městsko-venkovská typologie OECD aplikovaná na regiony NUTS 3

Zdroj: *Deník Veřejné správy* [online]. ČR [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6485296>

3.2 Obec

Ze sociologického hlediska je obec „větší či menší sociální jednotka, tvořená obyvatelstvem společně užívajícím určité vymezené území, ve kterém se odehrává převážná část denního, hospodářského a kulturního života“ (Majerová, Herová, 2009, s. 17).

V Malém sociologickém slovníku se dále uvádí, že „původně se pojmu obec ve společenských vědách užívalo pro označení území s právně vymezenými hranicemi, obydleného obyvatelstvem, jež se zabývá hospodářskými činnostmi navzájem závislými a pro označení území tvořícího politicky samosprávnou jednotku. Za obce byly proto považovány vesnice, městyse, města i velkoměsta.“

Z legislativního hlediska je pojem obec vymezen v § 1 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích: „ Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. “

Podle § 2 zákona č. 128/2000 Sb. je obec veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání i veřejný zájem.

Podle zákona č. 128/2000 Sb. se rozlišují obce:

- Obec
- Městys
- Město
- Statutární město
- Hlavní město Praha

3.2.1 Městys

Městys je obec, která stojí na rozhraní města a venkova jak významem, tak svojí velikostí. V minulosti sloužily městyse jako spádová městečka pro okolní vesnice a na rozdíl od nich měly právo pořádat trhy.

Po zrušení statutu městyse roku 1948 se jeho obnovení podařilo až 1. července 2006, kdy platnosti nabyla Novela zákona o obcích. Od té doby může status městyse po požádání obce přidělit předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Obce, které byly městysem před 17. květnem 1954, se jím mohou znovu stát po požádání předsedy Poslanecké sněmovny a to podle §3 zákona 128/2000 Sb.

Zákon č. 128/2000 Sb. nestanovuje žádná formální pravidla pro vymezení této kategorie a městysy bylo již od doby platnosti novely zákona schváleno celkem 124 obcí, které mají průměrnou velikost 1140 obyvatel. V nejmenší obci se statutem městyse žije celkem 113 obyvatel, zatímco v největší obci se statutem městyse žije 2730 obyvatel.

3.2.2 Město

Podle §3 zákona 128/2000 Sb. je obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. V České republice však najdeme i města s méně obyvateli, je to dáno podmínkou, která začala platit až v roce 2000. Stejně jako u městysů, všechny obce, které byly městem před 17. květnem 1954, mohou o statut města požádat předsedu Poslanecké sněmovny.

Vztah venkova a města je typické srovnání, které uvozuje úvahy o venkově. Venkov zaostává za městy v oblastech celkového vývoje, infrastruktury a životních podmínek. Politika státu se však tuto nerovnováhu snaží vylepšit pomocí politiky sbližování města a venkova. Je tedy důležité neustále zmírňovat a postupně odstranit nerovnost mezi městem a venkovem. Vyrovnání rozdílů mezi městem a venkovem je především snaha o dosažení rovného postavení všech pracujících (Pospěch, 2014, s. 42).

V období 1990-2000 došlo k tomu, že statut města získaly obce s velmi rozdílným počtem obyvatel. Po roce 1990 se městy staly všechny obce, ve kterých existoval Městský národní výbor I., II. a III. stupně. Dále se po roce 1990 staly městy na návrh předsedy Poslanecké sněmovny a se souhlasem vlády ČR i další obce, které o tento statut požádaly bez ohledu na jejich velikost. Není známo, že by docházelo z jakýchkoliv hledisek k častějšímu odmítání udělení tohoto statutu. Teprve až podle zákona č. 128/2000 Sb. jsou stanovena přesná pravidla pro udělení statutu město a to na hodnotu 3000 obyvatel, avšak bylo ponecháno původní označení města i pro menší obce.

Podle Lexikonu obcí z roku 2007 existuje v České republice ještě celkem 40 obcí, které mají více než 3000 obyvatel a dosud nemají statut města. Zajímavostí je, že nejmenší město s celkem 93 obyvateli je Loučná pod Klínovcem. V České republice používá statut město celkem 535 obcí.

3.2.3 Obec venkovská

Venkovské obce jsou považovány za obce, které mají méně než 2000 obyvatel, po přijetí nového zákona o obcích s odkazem na § 3 je častěji používána hodnota do 3000 obyvatel pro vymezení venkovských obcí.

Pro metody vymezení venkovských obcí lze dobře použít ukazatel počtu obyvatel, který je relativně dostupný, pravidelně publikovaný a dále ukazatel hustoty zalidnění. Podle prvního kritéria se za venkovskou obec považuje obec, kde počet obyvatel je menší než 2 000 a podle druhého kritéria obec, kde hustota zalidnění je menší než 150 obyvatel na km² (tato definice vychází z metodiky OECD). V České republice se tato hranice snižuje na 100 obyvatel na 1 km². Dvourozměrné rozdělení četností obcí podle těchto kritérií dává informaci o počtu obcí splňujících obě kritéria a navrhuje, aby tyto obce byly zahrnuty do venkovských obcí s možností využívat programy rozvoje venkova (Perlín, Deník veřejné správy, © 2017).

Dle socioekonomických analýz se ukázalo, že při určitém zjednodušení lze vymezit tři základní skupiny venkovských obcí:

- nejmenší obce mimo zázemí měst
- obce mimo zázemí měst větší než 200 obyvatel
- obce v zázemí měst (Bínek, 2009, s. 20).

Důležitým aspektem je velikost obce, kde se stále více projevuje zhoršující se poloha z hlediska vazeb na dopravní infrastrukturu. U obcí v zázemí měst jsou tak rozdíly mnohem menší než mezi nejmenšími a největšími obcemi ve špatné poloze. U obcí nad 1000 obyvatel se špatnou polohou se ukazuje jejich význam jako regionálních center a jejich situace se dá srovnat se stejně velkými obcemi s dobrou polohou. Nejlepších hodnot podle socioekonomických ukazatelů měly obce v zázemí měst s 1000 až 1999 obyvateli, nejhorších hodnot dosahovaly nejmenší obce se špatnou polohou (Bínek, 2009, s. 21).

3.3 Aktéři rozvoje venkova

Aktéry rozvoje venkova můžeme posuzovat jako veškeré formalizované instituce nebo jednotlivce, kteří jistým způsobem svými aktivitami vcházejí do dění na venkově nebo jsou součástí venkova. Pestrost a počet institucí ovlivňujících, rozvíjejících či řešících jednotlivé složky či problémy venkovského prostoru je odrazem rozmanitosti a mnoho vrstevnatosti venkovského prostoru (Bínek, 2009, s. 38).

Mezi hlavní aktéry regionálního rozvoje v České republice patří: zákonodárné složky státu, výkonné složky státu, regionální rady, orgány samosprávy na krajské úrovni, orgány samosprávy na úrovni obce, poradní a koordinační orgány, rozvojové agentury, hospodářské a agrární komory, instituce veřejného sektoru a subjekty soukromého sektoru (Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 147–149).

Aktéry lokálního rozvoje na venkově je možno kategorizovat a je jich pochopitelně celá řada. Nositel jistých rozvojových aktivit je mnohdy adresátem cílené podpory funkčně

či prostorově širěji působícího subjektu (např. venkovský spolek je podporován obcí, obec využívá podpory kraje či státu, stát zajišťuje určité aktivity pomoci neziskových organizací apod.).

Hlavní dělení aktérů vychází z jejich stupňovitého postavení vzhledem ke správní organizaci území, která se odráží v individuálních úrovních veřejné správy. Všichni níže uvedení aktéři hrají určitou, přímou či nepřímou, roli v rozvoji venkova. Podle tohoto členění je možné dělit aktéry s působností:

- lokální,
- regionální
- a národní.

Existují také subjekty s působností celostátní, respektive regionální, které zastřešují své lokální, relativně nezávislé jednotky (např. mládežnické organizace, agrární komory apod.). Podle struktury a vnitřního fungování, které hrají důležitou roli ve způsobu zapojování do rozvojových aktivit i v komunikaci, lze rozlišit:

- institucionalizované aktéry (instituce veřejné správy; zájmová samospráva, formalizované neziskové organizace s širší působností),
- částečně institucionalizované aktéry (zejména organizace neziskového sektoru),
- neformální aktéry (zájmové).

Snaha aktérů rozvoje venkova vzájemně spolupracovat na rozvoji venkova se odvíjí od konceptu jejich činnosti. Z celé skupiny možných zaměření můžeme jako hlavní definovat:

- rozvoj venkova jako celku (např. Ministerstvo zemědělství, Spolek pro obnovu venkova),
- rozvoj určité oblasti života na venkově (např. spolky),
- rozvoj určitého odvětví (např. zájmové organizace).

Pro rozvoj venkova je podstatné vytvoření flexibilního systému aktérů v souvislosti na úrovni působení a povaze subjektu. V tab. 1 je představeno základní dělení subjektů dle hierarchie subjektů a jejich sektorovému přiřazení. Je však důležité říci, že toto členění je pouze orientační a v praxi se může měnit. Úplné vyjmenování všech aktérů není lehké vystihnout (např. aktéři, kteří se zapojují do rozvoje venkova pouze okrajově, či nově vznikající subjekty) (Binek, 2009, s. 39 - 41).

Tabulka 1: Matice aktérů rozvoje venkova

		SEKTORY		
		veřejný	podnikatelský	neziskový
ÚROVEŇ	národní	ministerstva	celostátní zájmová uskupení	spolky, svazy, sítě
	krajská	kraj vysoké školy krajská informační střediska	podnikatelská sdružení	nezisková sdružení
	lokální	obce – DSO, MAS obcí zřizované organizace	podnikatelé, zemědělci	zájmová sdružení, spolky

Zdroj: BINEK, Jan a kol. *Synergie ve venkovském prostoru. Aktéři a nástroje rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r. o., 2009. s. 41. ISBN 978-80-904308-0-8

3.4 Společenský život

Společenský život na venkově je utvářen ve volném čase aktérů a účastníků komunit. Projevuje se v tradičních aktivitách místních spolků, které jsou otevřené široké veřejnosti a podporují vzájemnou sounáležitost s lokalitou a tradicemi, přátelství a spolupráci, za výrazné podpory pamětních dokumentů – obecních a spolkových kronik. Dalším zdrojem vypovídajícím o bohatosti společenského života na venkově jsou dochované svazky

regionálních tiskovin, které přinášejí nejen poučení a zábavu, ale jsou i zdrojem vedoucím k rozvoji duchovních, sociálních a kulturních hodnot regionů.

Společenský život obcí je závislý na objektivních a subjektivních podmínkách. Objektivní faktory rozvoje tvoří sociální struktura obyvatelstva, návštěvníci, víkendoví nebo dočasně usídlení obyvatelé a obyvatelé zaměstnaní v obci a dojíždějící za prací. Subjektivní podmínky souvisí s historickým vývojem obce, s rolí pamětníků, kteří dodržují místní tradice a dohlížejí na jejich uchování (Majerová, Herová, 2009, s. 175–180).

Společenský život a jeho formy jsou různé podle konkrétní lokality, podle sociální struktury obyvatelstva, dále dle podmínek ekonomických i historických. Tudíž je specifická i na venkově. Důležité jsou záležitosti infrastruktury, jestli má obec dostatečné podmínky a možnosti pro rozvíjení společenského života, jaké je materiální, prostorové a technické zázemí. Zda je obec, respektive její vedení, přátelská společenským aktivitám a podporuje je. „Tyto faktory se podílejí na tom, zda obyvatelé svoji obec považují za místo vzájemného setkávání, udržování přátelských vztahů, pořádání společenských a sportovních aktivit, nebo zda pro ně obec znamená jen místo, kde sice trvale bydlí, ale tráví zde minimum času, neboť pracují, nakupují, baví se a odpočívají jinde“ (Majerová, Herová, 2009, s. 175).

3.5 Venkovská a lidová kultura

Kultura vychází z tradic, zvyklostí a poznatků. Předává se z generace na generaci a je kolektivním a často anonymním dílem nastřádaným mnoha generacemi. Můžeme říci, že se jedná se o společenský proces, který se neustále vyvíjí a slouží ke kultivaci jedince i společnosti. Kultura je to, co dané společenství lidí spojuje a zároveň odlišuje od jiných (Ponikelský a kol., 2011, s. 77).

Lidová kultura byla převážně v minulosti významným zdrojem národních tradic. Pojem lidová kultura můžeme chápat jako součást celkové kultury v určitém období. Na zachování tradic, jejich obnovení a rozvoj venkovské a lidové kultury, má zásadní vliv

místní prostředí, přírodní a historické podmínky, neboť na sdílení hodnot a lokální kulturu má podstatný vliv ztotožnění obyvatel s místem. Pozitivně může působit udržování tradic, pocit sounáležitosti s místem, významní místní obyvatelé, rodáci nebo významné památky.

Indikátory, ovlivňující rozvoj vesnice a její kultury dělíme na:

1. Sociální/kulturní aspekt závisí na:

- ✓ počtu fungujících organizací a jejich vzájemné spolupráci,
- ✓ dojezdové či docházkové vzdálenosti do zaměstnání, škol a jiných institucí,
- ✓ úrovni kulturní vybavenosti, kulturního zázemí tzn., zda je v obci možnost pořádat veřejné akce (náves, hřiště, park aj.),
- ✓ vybavenosti službami,
- ✓ zaměstnanosti obyvatelstva, zaměstnání v obci a v okolí,
- ✓ dopravní obslužnosti.

2. Lokální aspekt závisí na:

- ✓ ztotožnění obyvatelstva s regionem (spokojenost/nespokojenost s životem v lokalitě),
- ✓ znalosti místního prostředí, tradic a jejich udržování a předávání dalším generacím,
- ✓ představách o budoucím vývoji území,
- ✓ formulaci potřeb vybavenosti území,
- ✓ preferenci hodnot obyvatelstva,
- ✓ problémech každodenního života (Mrázková, 2005, s. 94).

S lidovou kulturou jdou ruku v ruce tradice.

3.5.1 Tradice

Pojem tradice můžeme přeložit z latinského názvu *Traditio*, jedná se o složený výraz *trans* a *dare*, což znamená přes a dávat. Tradice znamená předávání, vypravování, nejčastěji mezigenerační předávání poznání, schopností, obyčejů či mravů v rámci kultury nebo skupiny.

„Sociální proces, jímž jsou kontinuálně předávány z generace na generaci duchovní hodnoty, hodnotové postoje, zvyky, obyčeje a jiné složky kulturního dědictví včetně sociálních norem, předsudků, stereotypů a vzorů chování v představě, že předávané je generacemi prověřené“ (Geist, 1992, s. 513).

Velký sociologický slovník (1996, s. 1326) říká, že tradice „Slouží k oživování a zpřítomňování hodnot, které jsou z různých důvodů významné pro současnost. Manipulace s tradicí podle potřeb přítomnosti se projevuje na příkladu – výročí.“

3.6 Život na venkově

Život na venkově můžeme charakterizovat takto: „Život na venkově souvisí se dvěma skutečnostmi. Jsou to jednak zemědělská výroba, jednak bytí a působení člověka v krajině“ (Kolman, 2012, s. 165).

Mezi vesnickým a městským životem můžeme zaznamenat výrazné rozdíly v životním stylu. Prvním, nejvýraznějším, rozdílem je druh obživy - na venkově stále převládá zaměstnání v zemědělství, ve městech bychom práci v zemědělství hledali ojediněle. To není způsobeno pouze častějším výskytem agrikulturních podniků na venkově, ale také blízkostí k přírodě a vztahem venkovských obyvatel k jejich okolí. Celkově je životní styl na venkově více propojen s přírodou, život ve městě je nezávislejší a také dynamičtější. Vesnice a venkovské obce se v posledních letech začaly rozrůstat, díky tomu a díky rozvoji dopravní dostupnosti a komunikačních technologií se rozdíly mezi městským a venkovským životem postupně rozplývají.

Přestože význam zemědělství na venkově klesá, je „venkov stále spojován se zemědělstvím, i když již toto odvětví dávno není tím hlavním, co venkovany živí a zaměstnává. Považujeme-li však za zemědělství i osobní hospodářství a obdělávání zahrad, sadů, vinic a různých políček, můžeme konstatovat, že k zemědělství má většina venkovanů stále velmi blízko“ (Majerová, 2007, s. 125).

3.7 Spolky

Spolky a spolková činnost je pro obyvatele a celou společnost venkova zásadní. Lidé se zde shromažďují k různým možnostem trávení volného času a různým zájmům. Velmi často, především v menších obcích, je to jediná možnost pro obyvatele se společensky vyžít bez toho, aby museli dojíždět do větších obcí nebo měst. Spolky pořádají různé plesy, soutěže, sportovní utkání a různé kulturní i společenské akce, které jsou pro obce velmi důležité.

Definici spolku nalezneme v § 214 občanského zákoníku, kde je uvedeno, že *„alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou založit k jeho naplňování spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a spolčovat se v něm. Vytvoří-li spolky k uplatňování společného zájmu nový spolek jako svůj svaz, vyjádří v názvu nového spolku jeho svazovou povahu“*.

Nový občanský zákoník zákonně stanovuje spolek jako právnickou osobu:

- Nikomu nesmí být nuceno vstoupit do spolku, stejně tak bráněno vystoupit (občanský zákoník § 215).
- Hlavní činností může být jen prosazování, uspokojování a ochrana zájmu, kvůli kterým byl založen. Nemůže být určen k podnikání či jiné výdělečné činnosti (občanský zákoník § 217).
- Vedle hlavní činnosti může být i vedlejší, hospodářská činnost (občanský zákoník § 217).

- Zisk z jeho činnosti může být použit pouze pro spolkovou činnost včetně správy spolku (v paragrafech 214 až 217).
- Spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku, návrh na zápis spolku podávají zakladatelé nebo osoba určená na schůzi (občanský zákoník § 226).
- Stanovy mají možnost určit výši a splatnost členského příspěvku (občanský zákoník § 235).
- Členství ve spolku zaniká vystoupením, vyloučením, nebo dalšími způsoby uvedenými ve stanovách nebo v zákoně (občanský zákoník § 237).

3.8 Soutěž vesnice roku

Soutěž Vesnice roku v Programu obnovy venkova je každý rok vyhlašována již od roku 1995. Od roku 1996 je jedním z vyhlášovatelů Ministerstvo pro místní rozvoj a Svaz měst a obcí ČR. Mezi vyhlášovatele se v roce 2007 připojilo i Ministerstvo zemědělství.

„Cílem soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova, také snaha vyzdvihnout různé aktivity obcí, jejich představitelů a občanů, kteří se snaží nejen zvelebovat svoji obec a svůj domov, ale rozvíjejí i místní tradice a zapojují se do společenského života v obci“ (Vesnice roku, © 2011).

Soutěže probíhá v krajském i celostátním kole. Všechny obce, které se přihlásí, jsou nejprve hodnoceny v krajském kole. Do celostátního kola pak postupuje za každý kraj vždy jen jedna obec, které byla udělena Zlatá stuha v krajském kole. V rámci celostátního kola se vyhodnotí první tři místa. Obce jsou hodnoceny v následujících oblastech: koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce (Vesnice roku, © 2011).

Stuhy jsou udělovány v následujících oblastech:

- ✓ Zlatá stuha - za vítězství v krajském kole
- ✓ Modrá stuha - za společenský život
- ✓ Bílá stuha - za činnost mládeže
- ✓ Zelená stuha - za životní prostředí
- ✓ Oranžová stuha - za spolupráci obce a zemědělského subjektu
- ✓ Cena naděje pro živý venkov - za místní spolkový život a občanskou společnost v obcích
- ✓ Zlatá cihla v Programu podpory venkova - ocenění příkladných staveb realizovaných v duchu Programu obnovy venkova (Vesnice roku, © 2011).

4 Obec Příchovice

V této části práce budou vymezeny základní pojmy o obci Příchovice, konkrétněji bude stručně charakterizována obec, popsána historie a památky, jednotlivé spolky v obci, významní rodáci, tradice a zvyky, společenské aktivity obce a společenský život v obci dnes. Také bude zmíněno, jak se obec zúčastňuje soutěže Vesnice roku.

4.1 Stručná charakteristika obce

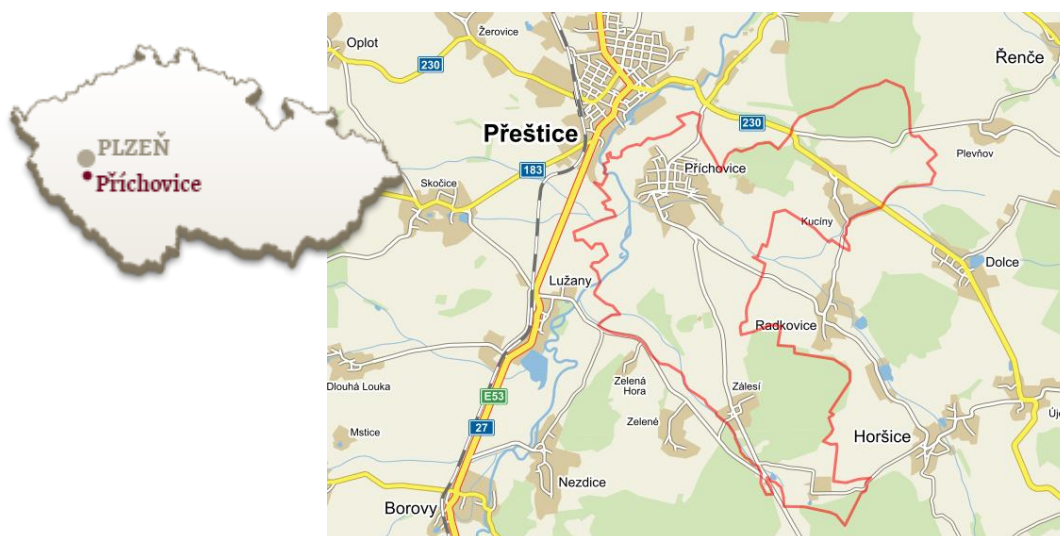
Obec Příchovice se nachází v Plzeňském kraji, 25 km jižně od města Plzeň a 3 km od spádového města Přeštice, které leží přímo na trase Plzeň – Klatovy. Katastrální výměra obce činí 1179 ha a leží v nadmořské výšce 358 m. n. m. Obec má ještě 2 místní části: Kucíny a Zálesí, které spadají pod správu obce Příchovice. Obcí protéká Příchovický potok, který se na okraji obce vlévá do řeky Úhlavy. Zeměpisné souřadnice obce jsou E 13° 20' 22'', N 49° 33' 43''. Počet obyvatel je v současné době 1072 - z toho v Kucínech žije 125 a v Zálesí 79 trvale přihlášených obyvatel. Od roku 2003 obec využívá nový znak Příchovic, viz obrázek 4, kde hlavním symbolem znaku jsou tři husí krky, ty byly přejaty z původního znaku Příchovských z Příchovic (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

Obrázek 4: Znak obce Příchovice

Zdroj: *Oficiální stránky obce Příchovice* [online]. ČR [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.prichovice.cz/>

Obrázek 5: Mapa obce Příchovice a jejích místních částí

Zdroj: *Mapy.cz* [online]. ČR [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/>

V obci je mateřská škola, obchody s potravinami a restaurační zařízení. Samotné Příchovice jsou plně plynofikované, mají kanalizaci s rekonstruovanou ČOV a vodovod. Bývalé vojenské prostory jsou využívány soukromými firmami, větší firmy nabízejí pracovní příležitosti. Blízkost města Přestice zaručuje obyvatelům dostupnost zdravotnických zařízení, poštu, školu, obchody. Spádovou oblastí pro celou obec je město Přestice - Městský úřad Přestice je úřad s rozšířenou působností. Z tohoto důvodu je obec Příchovice vyhledávaným místem pro život, a to nejen mladými rodinami s dětmi (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

Rozrůstání obce od roku 1910 do roku 2016

Okres Plzeň-jih, do kterého patří obec Příchovice, vznikl v roce 1960 sloučením bývalých okresů (Blatná, Blovice, Horažďovice, Plzeň-venkov, Přestice, Rokycany a Stod) sdružoval 194 obcí. V dalším období došlo postupně k administrativně-správnímu slučování obcí. Slučováním obcí se k obci Příchovice připojily Radkovice (ty se v roce 1992 opět osamostatnily), Kuciny a Zálesí.

Vývoj obce je písemně zaznamenáván cca od roku 1910. V té době se volně po povrchu na návsi rozléval potok (sloužil hejnům hus, které se v Příchovicích hojně chovaly, proto jsou také 3 husí krky součástí příchovického znaku). Na levém břehu potoka byly stavby panského velkostatku a povozy, které svážely úrodu z panských polí, potok přejížděly po jediném mostu, který byl postaven u kaple a vedl k bráně do zámku. Nejstarší část obce, návěs, doznala největších změn. Vesnicí v minulosti procházela prašná silnice, po obou stranách byly strouhy na odvod vody, kolem domů cesty pro pěší. Tato prašná cesta byla nerovná, těžko se udržovala, ale v té době obcí projíždělo jen málo automobilů. Protože od roku 1949 byla v obci vojenská posádka, která se dále rozrůstala, byla hlavní silnice v roce 1959 vyasfaltována a již v roce 1962 byla přes obec zavedena autobusová doprava.

Tvář vesnice se neustále mění. Nejstarší zástavby obce byly jen kolem vodních toků. Středem této zástavby byla kaplička a panské sídlo, tedy zámek. Celá levá strana potoka byla majetkem panství. Byla to velká zahrada, kovárna, zámek s přílehlým parkem, dvůr a ovčín. Další růst vesnice mířil kolem potoka směrem ke kapličce sv. Anny, hluboké rokle a část kolem cihelny. Velká zástavba rodinných domů začala po parcelaci panství, a to podél hlavní silnice směrem k Přešticím. Po revoluci na polích nad obcí pokračovala výstavba nových, moderních a architektonicky zajímavě řešených domů.

V poslední části pokračuje třetí etapa zasíťování pozemků a výstavby nových rodinných domů. Každoročně je dokončeno kolem desítky nových rodinných domů a Příchovice jsou pro svoji dobrou polohu vyhledávaným místem nejen pro mladé rodiny s dětmi. K 31. 12. 2016 bylo v obci trvale přihlášeno 1072 obyvatel, krátce před koncem roku bylo přiděleno číslo popisné 315. Občané žijí na venkově, ale vymoženosti města mají na dosah ruky. Šestitisícové město Přeštice je spojeno s obcí stezkou pro pěší. (Osobní rozhovor s Pavlínou Nohavovou, starostka obce Příchovice, Příchovice, 8. 3. 2017).

4.2 Historie obce

První písemná zmínka vzniku Příchovic je z roku 1328. Původní tvrz, která zde dříve stála, byla kolébkou pánů Příchovských z Příchovic. Rod Příchovských byl původně vladycký, později hraběcí. V erbů měl tři husí krky se zlatými zobáky na červeném štítu. V Příchovicích panovali až do roku 1575 – posledním majitelem byl Karel Příchovský z Příchovic. Panství Příchovické se dále dělilo a prodávalo dalším rodům – Rýznberkům, Henigarům, posledním rodem byl rod Schönbornů, kteří panství vlastnili od roku 1798 až do roku 1926. Rok 1926 byl velkým mezníkem pro obec – proběhla parcelace panství – byla rozprodána půda ve výměře 260 ha, dále statek, cihelna, panská kovárna, sýrárna, ovčín. Stodoly a starý dům (dříve drábovna) přebudovali občané na rodinné domky. Příznivější doba dala podnět k nové výstavbě. Novější zástavba se nachází při hlavní silnici, avšak většina původních stavebních objektů si přes změnu charakteru využití zachovala svůj vnější tvar (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

4.3 Spolky v obci

V současné době je v obcích osm spolků – Tělovýchovná jednota TJ v Příchovicích, středisko Junák Příchovice, Myslivecké sdružení MS pod Ticholovcem, Billiard club B. C. Příchovice, Ochotnický spolek OS Buřina Příchovice, Sbor dobrovolných hasičů SDH Příchovice, SDH Kucíny a SDH Zálesí. Spolky a sdružení pokrývají širokou škálu zájmů a zálib občanů. Největší členskou základnu mají TJ a Junáci, oba spolky mají přes stovku členů, nejen místních, ale i přespolních. Moderně vybavený a nově zrekonstruovaný areál **TJ Příchovice** (viz foto č. 1 v Příloze) poskytuje vynikající zázemí pro výchovu a zdravý růst mladých sportovců. Od roku 1990 působí v obci **Junácké středisko** (viz foto č. 2 v Příloze), které se věnuje výchově a rozvoji mladých lidí se zaměřením na vybudování vztahu k přírodě, společnosti a blízkým. Jednotlivé oddíly, v současnosti je jich pět, si osvojují dovednosti pobytu v přírodě, zručnost, ale i další znalosti zábavnou formou. Pravidelně se zúčastňují dobrovolných sbírek, s úspěchem obnovili tradici rozdávání Betlémského světla v době adventu. **B. C. Příchovice** se v současné době těší z výborných výsledků v ČMBS. V obci to není, jen sport dospělých, od loňského roku má sportovní

klub své zástupce také na soutěžích do 15 let. Nejstarším spolkem v obci je **Sbor dobrovolných hasičů** (viz foto č. 3 v Příloze), který působí ve všech obcích. Hasiči zajišťují sportovně-společenské akce ve svých obcích, například turnaje v šipkách, nohejbale, soutěže v požárním sportu a další. **Myslivecké sdružení pod Ticholovcem** je obci velkou oporou při práci v lese, spolek je vyhlášený v pořádání soutěže ve střelbě na asfaltové holuby. Nejmladší, ale nejakčnější je v současné době **OS Buřina Příchovice** (viz foto č. 4 v Příloze), která letos oslavila pět let od svého znovuzrození. Spolek ochotníků se věnuje převážně autorské tvorbě. Všechny hry, které pro diváky členové spolku nastudovali, se setkaly s velkým diváckým ohlasem a představení jsou několikrát reprízována. Ochotníci pořádají program na dětském dni, spolupracují s mateřskou školou a také s místní knihovnou. Pomáhají při zajišťování besed, turisticko-cyklistických akcí, kdy největší z nich je akce „Po stopách třech oříšků pro Popelku“. V roce 2015 byl založen dětský ochotnický soubor Buřinka, který byl založen pro velký zájem z řad dětí. Obec se zástupci ochotníků se snaží občanům připravovat pestrý kulturně společenský program (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

4.4 Významní rodáci

Příchovický rodák **Antonín Petr Příchovický** (1707 – 1793) byl významným členem příchovického rodu ze Svojšínské větve, který studoval u jezuitů a později byl pražským arcibiskupem. V této nejvrcholnější duchovní funkci v českých zemích dal přestavět průčelí Arcibiskupského paláce v Praze, které je osazeno hraběcím erbem pánů Příchovských. Rod Příchovských vymřel až v roce 1816 Františkem Vojtěchem.

Dalším příchovickým rodákem je **PhDr. Josef Volf**, který se narodil 7. 2. 1878 v Příchovicích v domě číslo popisné 68. Byl ředitelem knihovny Národního muzea v Praze. Mimo jiné napsal vědecká díla, například Dějiny českého knihtisku, Dějiny novin. Zajímal se také o dějiny tajných společností a životem českých exulantů. Po druhé světové válce bylo zvažováno Společností přátel Národního muzea o odhalení pamětní desky na rodném domě. Zemřel 17. 9. 1937 v Praze (Kronika obce Příchovice).

4.5 Významné památky

Svatolabertské lázně

Mezi příchovické památky patří původní Svatolabertské lázně, které se nacházely na vrchu Ticholovce, ten leží na jihovýchod od Příchovic, ve výšce 480 m n. m. Ticholovec býval na začátku 18. století pro jeho lázně, sochy a svoje nevšední položení s oblibou navštěvován, k soše sv. Lamberta a sv. Vojtěcha o každém svátku přicházelo velké množství lidu v průvodech se zpěvem a modlitbami. Zde na Ticholovci byla studánka s léčivou vodou, podle sochy sv. Lamberta dostala jméno Svatolabertská. Na zbytky lázní nás dnes upozorní jen nerovnosti v terénu, které dříve bývaly vanami ke koupání a informační tabulka s popisem dřívějších událostí. I dnes je les Ticholovec hojně navštěvován, vede zde stezka okolí Příchovic a Přestic. (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

Sv. Vojtěch

Další památkou v lese je malá skála, kde je namalována postava sv. Vojtěcha (viz foto č. 5 v Příloze). K tomuto místu se váže pověst, která vysvětluje vznik názvu lesa Ticholovce. Svatý Vojtěch šel z Říma roku 990, kdy prostá žena opodál tohoto místa stála se svými dětmi a praví: děti, ticho, lovec jde, na to sv. Vojtěch odpověděl, tak ženo, zde se bude jmenovat toto místo Ticholovec, pak odešel a na skále zůstal jeho stín, tak praví pověst. Na uvedené skále v lese Ticholovci měl zůstat málo znatelný stín a později neumělá malba. V roce 1942 namaloval sv. Vojtěcha na skálu akademický malíř F. V. Eisenreich. Vlivem počasí obraz chátral a v roce 2009 byla obnovena malba na skále akademickým malířem Jaroslavem Šindelářem a v dalším roce nad skálu instalován dřevěný přístřešek. Místo je častým cílem turistů a získalo pojmenování „lesní kaple“ (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

Kaplička u sv. Anny a památná lípa

Na jižním úbočí Ticholovce nám dějiny zanechaly dva němé svědky, starou lípu a kapličku sv. Anny. Lípa pod Ticholovcem je **více než 250 let stará, je to lípa malolistá** (*Tilia cordata*), která roste u kapličky sv. Anny při cestě z Příchovic do Kucín. Obvod jejího kmene 378 cm a výška stromu je 18 m (měření 1975). Chráněna je od roku 1976 pro svůj vzrůst, jako krajinná dominanta. K místu, kde lípa se váže legenda. Lípa je finalistkou **ankety Strom roku 2008**. Barokní kaplička sv. Anny a lípa stojí na mohyle, ve které jsou pochováni francouzští vojáci z válek o rakouské dědictví. V roce 1742 se mezi kameny buližnickových skal ukrylo sedm vojáků utíkajících před husary z Prahy do Bavorska. Odpočívali přes den, aby za soumraku vyrazili dále na cestu. Když večer chtěli pokračovat v cestě, vyřítla se náhle deset husarů po cestě od Kucín a došlo k boji. Šest vojáků bylo zabito a i jejich třicetiletý velitel po krátkém procitnutí z bezvědomí zemřel. Před svou smrtí stačil do blátivého pole schovat dlouhý a těžký předmět. Ráno druhého dne našli příchovičtí mrtvé vojáky, odpoledne jim vykopali hrob a postavili dřevěný kříž. Po několika letech orál sedlák Louda pole pod křížem, když pluh o cosi zazvonil. Sedlák zastavil a v brázdě našel kovové víko. Hledal a v zemi našel kovovou pokladnu plnou zlatých a stříbrných peněz. Vzal svůj nález domů a vypravil se do Přeštic, aby se na proboštství zeptal, co s penězi dělat. Uložili mu poklad přinést do Přeštic a dali mu peníze, aby na místě nálezu u lípy vystavěl kapličku (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

Obrázek 6: Kaplička u sv. Anny a památná lípa

Zdroj: *Oficiální stránky obce Příchovice* [online]. ČR [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.prichovice.cz/>

Příchovický zámek

Barokní zámek v Příchovicích byl vystavěn v letech 1718-19. Více než jedno století se příchovické panství dědilo v rodě Schönbornů. Posledním majitelem byl Karel Jan Nepomuk hrabě Schönbern, v té době příchovický zámek využíván jen jako letní sídlo. Od roku 1912 je na zámku rodina Karla Lövyho, která se sem přistěhovala z Polabí. V období od roku 1972 do 1984 byla provedena generální oprava zámku, byl vyměněn celý krov i krytina, instalováno ústřední topení, nové rozvody vody a elektrické energie, vyměněna podlaha a na chodby položena dlažba. Podle původní předlohy byly zhotoveny dveře a okna, vstupní železná vrata a dodrženo barevné řešení omítky. Oprava tehdy stála 11 milionů a prováděly jí Vojenské stavby.

Následně připadl zámek restituentům a v současnosti slouží ke kulturním a společenským účelům. Konají se zde koncerty vážné hudby, v květnu Slavnosti pivoněk s bohatým hudebním programem a každoročně v září jeden z koncertů Heydnových slavností. Hojně navštěvované jsou vystoupení ženského pěveckého sboru Carmina z Přestic. Ve spolupráci s majiteli zámku obec každoročně pořádá v zámeckém parku divadelní představení, s úspěchem byly uvedeny hry Lucerna, Sen noci Svatojánské či Strakonický dudák. Zámek je také vyhledáván jako místo pro svatební obřady (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

Obrázek 7: Příchovický zámek

Zdroj: *Oficiální stránky obce Příchovice* [online]. ČR [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.prichovice.cz/>

Kaple sv. Jana Nepomuckého

Uprostřed obce je postavena kaple, zasvěcena sv. Janu Nepomuckému (viz foto č. 6 v Příloze). Pochází z roku 1883 a dal jí postavit Karel Bedřich Schönborn. Je ve slohu novorománském a uvnitř kaple je oltář vyzdoben obrazem sv. Jana Nepomuckého v životní velikosti. Obraz pochází z II. poloviny 19. století. Socha sv. Jana Nepomuckého, která je umístěna venku před oltářní stěnou, pochází z I. poloviny 18. století. Nejstarší součástí kapličky je zvon z roku 1737. Za druhé světové války bylo mnoho kostelních zvonů vesnických kapliček roztaveno pro potřeby německé armády. Zvonek z věžičky příchovické kaple byl zrekvírován a sejmut dne 28. 3. 1942. Podařilo se jej uchránit, a tak po ukončení války se vrátil na svoje původní místo. Socha sv. Jana Nepomuckého umístěná venku před oltářní stěnou zaznamenala od svého vytvoření hodně změn. V době, kdy v obci bývalo vojsko, přišel světec při nehodě o hlavu, která mu chyběla téměř dvacet let. V roce 2012 v únoru došlo při dopravní nehodě k nárazu do kaple i sochy a socha byla sražena z podstavce a rozlomena na několik částí. Pak byla odborně zrekonstruována a při obnově sochy byl objeven mezi tělem podstavce a sochou světce závěs, který zřejmě v minulosti sloužil k zavěšení zvonku či lucerny. Lucerna byla po dohodě s památkáři doplněna a socha světce spolu s kapličkou tvoří nádhernou dominantu na návsi.

Každoročně v období adventu je umístován do vchodu kaple vlastnoručně vyřezávaný betlém, který je dílem známé řezbářky Jiřiny Andrlíkové. Po dobu adventu bývají instalovány skleněné dveře a je možné si osvěcený interiér kaple s vystaveným betlémem prohlédnout (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

4.6 Tradice a zvyky

Nejvíce dodržovaných tradic je v období adventu. Obec je cílem mnoha návštěvníků, kteří chodí obdivovat nádherný betlém instalovaný v zahradě místní řezbářky paní Jiřiny Andrlíkové, je to tradice už dlouhá léta, spousta lidí i z širokého okolí každý rok navštíví tento velmi vyhlášený betlém. Od roku 2011 mohou návštěvníci obdivovat ještě jeden, menší betlém také z rukou paní Jiřiny Andrlíkové, který je umístěn mezi dveře kaple sv.

Jana Nepomuckého na návsi, v této době je možné si prohlídnout i interiér kaple. Začátek adventu je spojen již tradičně s koncertem ženského pěveckého sboru Carmina na zámku, který se koná vždy první adventní neděli a pořádají jej majitelé zámku. Následující pondělí bývá pod taktovkou obce, slavnostní rozsvícení vánočního stromu (viz foto č. 7 v Příloze), obrovského živého smrku před budovou kulturního domu, kde sídlí obecní úřad obce Příchovice. Vánoční svátky jsou spojeny s mnoha tradicemi a zvyky. V mnoha našich domácnostech se k obědu vaří "kuba", což je jídlo z krup a hub, nebo čočka to prý proto, aby se nás držely peníze. Na Štědrý den se zdobí vánoční stromek. V dřívějších dobách se stromek zdobil jablky, ořechy, doma udělanými ozdobami. Dnes není výjimkou, že v domácnostech nahradil živý stromek, nebo stromek umělý a je zdoben ozdobami sladěnými do jednoho barevného odstínu podle toho, která barva je momentálně módní. Voskové svíčky na stromcích nahradily elektrické řetězy (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

V obci je tradiční ještě jeden **štedrovečerní zvyk**, který je možná **v celých Čechách rarita**. Tím **zvykem je vánoční troubení**, se kterým začali těsně po druhé světové válce místní hasiči. Vždy dvojice hasičů v doprovodu trubače chodila dům od domu a zahrála kousek vánoční koledy a popřála krásné svátky. Přesný začátek nelze již dohledat, ale zápis z roku 1963 ještě uvádí jako posly "šťastných a veselých svátků" hasiče. Ti poté tuto tradici přenechali sportovcům. Nyní chodí po obci čtyři trojice - dva sportovci a jeden trubač. V žádné domácnosti se nevečeří dříve, než sportovci zahrají a popřejí hezké svátky. Odměnou jsou jim drobné příspěvky do jejich pokladničky. Obecní úřad každoročně vydává svoje vánoční přání, které tito "poslové šťastných Vánoc" rozdávají do všech domácností. Peníze z vánočního troubení jdou do kasy sportovců na jejich každoroční sportovní činnost. **Tato tradice je stará již více než padesát let** (Kronika obce Příchovice).

Dalším zvykem v obci je, že se v předvečer Štědrého dne se rozdává Betlémské světlo (viz foto č. 8 v Příloze) a to u kaple sv. Jana Nepomuckého, tento krásný zvyk mají na starosti příchovičtí skauti. Každoročně probíhá na konci ledna tradiční koupání otužilců na ostrově v Příchovicích, kde je hostem i některá známá osobnost, např. v roce 2015 přijal

pozvání herec Pavel Nový, v obci se otužuje již 40 let. Samozřejmě nesmím zapomenout na velikonoční svátky, kdy mladíci chodí s řehačkami a také chodí koledníci s pomlázkou a vyšupají všechny dívky ve vesnici. Krásnou tradicí je také zdobení májky 30. dubna, kdy ji vždy chlapci hlídají až do úplného rána, tato tradice se drží už dlouhá léta. Každoročně se také koná pouť ke sv. Vojtěchu, procházka stezkou přímo ke skále v lese, kde je vyobrazen sv. Vojtěch. Další tradicí v obci je příchovická pouť, je na sv. Jana Nepomuckého, tedy vždy kolem 15. května (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

4.7 Program obnovy vesnice

Venkovské osídlení a celý venkovský prostor byl v minulých desetiletích podroben řadě změn, reforem a pokusů s cílem odstranit diference mezi městem a venkovem. Struktura venkova a venkovského prostředí byla za přispění rychlého vzrůstu technických možností silně poškozena. V průběhu kolektivizace byly rozorány stovky hektarů mezí, luk a polních cest. Nastala potřeba postupně vracet a zachovat poškozené krajiny její zdraví a sídlům jejich původní přirozený ráz. Podněcovat obyvatele k tomu, aby hospodařili úměrně k příslušné krajině, s citem pro krásu i realitu, který jsme zdědili po předcích. Tyto důvody vedly zastupitelstvo obce k vypracování **Programu obnovy vesnice**, jako dlouhodobějšímu plánu jakým směrem se v obci ubírat, aby pro občany byly výhody města na dosah a život na vesnicích, aby zůstal i nadále životem venkovským. Tento program byl zpracován a zastupitelstvo obce jej schválilo na svém zasedání 15. 9. 1993. Navazujícím dokumentem, který stanovuje rozvoj obcí v kratším časovém horizontu a podle kterého obec Příchovice nyní postupuje při obnově a rozvoji vesnice, je **Strategickým rozvojový dokument na období 2014 – 2018**, schválený na jednání zastupitelstva obce 17. 3. 2015. Tento koncepční a rozvojový dokument, vytvořený obecním úřadem, vychází ze současného stavu veřejných a soukromých aktivit demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území obce. Je jedním ze základních dokumentů územního celku obce a vyjadřuje předpokládaný vývoj obce jako celku. Jeho hlavním smyslem je organizace rozvoje na bázi sledování jednotlivých zájmů tak, aby obec jako celek dobře prosperovala. Každoročně se rada obce na svých zasedáních před koncem kalendářního roku věnuje hodnocení předchozího období a navrhuje záměry pro další

období. Výstupem je zároveň podklad pro sestavování rozpočtu na příští rok a rozpočtového výhledu (Osobní rozhovor s Pavlínou Nohavovou, starostka obce Příchovice, Příchovice, 8. 3. 2017).

4.8 Společenský život obce dnes

Současná obec Příchovice žije moderním životem, společenský život v obci je bohatý a pestrý. Obec se stále snaží o dodržování a prohlubování tradic a zvyků našich předků, které jsou u nás, stejně jako ve většině obcí, v rukou spolků. Hned na začátku roku probíhá v obci Tříkrálová sbírka, kterou zabezpečuje Středisko Junáků. V období od poloviny ledna do konce masopustu pořádají místní organizace a spolky svoje plesy, celkem je v obci 7 plesů v sezóně. Také se v obci dodržují zvyky velikonoční, pravidelně se v obci koná obcházení s řehtačkami a na Velikonoční pondělí se dodržuje zvyk koledování s pomlázkou. Novinkou je pořádání tvořivých dílen, na jaře se zaměřením na Velikonoce, na podzim na Vánoce. Lektori učí dovednostem našich předků a připomínají stará, mnohdy zaniklá řemesla. V loňském roce začátkem března probíhala nová akce „Den řemesel“. Tuto akci navštívily stovky lidí, k ochutnání byly připraveny tradiční lidové pokrmy, návštěvníci se zájmem pozorovali pletení košíků, zdobení kraslic, práci kováře, přadlenu u kolovratu, tkadlenu u stavu, paličkárku, svíčkařku, řezbářku, na hrnčířském kruhu si vyzkoušeli práci hrnčíře a k dobré pohodě přispělo vystoupení známého dudáka Václava Švíka. Novodobější tradicí je pořádaná pouť věřících, ale i nevěřících ke sv. Vojtěchovi, letos v pořadí již osmá. Poslední den v dubnu se ve všech obcích staví a hlídá májka, akci pořádají mladí hasiči. Na svátek Jana Nepomuckého se v Příchovicích a v Zálesí drží tradiční pouť, kucínští slaví pouť druhou neděli v červenci. Začátek září patří již tradičně dožínkovým slavnostem. Doba adventu je v našich obcích spojena s kulturními programy probíhajícími na různých místech a nastává čas mnoha krásných zvyků. První adventní neděli se již tradičně zahajuje adventním koncertem na zámku, v pondělí se slavnostně rozsvěcuje vánoční strom a veškerá vánoční světelná výzdoba v obcích. Spádová obec Kucíny pořádá vánoční procházku ke sv. Trojici spojenou s „živým betlémem“ a nadílkou pro děti. Obec Zálesí se vypravuje po Štěpánu na pochod na hrad Skála. Od roku 2013 je obnovena tradice rozdávání Betlémského světla.

Vyvrcholením je Štědrý den, kdy každá domácnost čeká na vánoční troubení. Poslední den v roce je již desítku let spojený s tradičním Silvestrovským bruslením, akcí pro děti a rodiče, kterou pořádá a financuje obecní úřad jako odměnu za celoroční vynikající sportovní výsledky a vzornou reprezentaci obce na republikových soutěžích, ať již v národní házené, tak ve skautingu. Všechny společenské, kulturní a sportovní akce jsou shrnuty ve stolním kalendáři v roce 2016, který vydala obec Příchovice. Obec pořádá spoustu akcí a proto je kulturní a společenský život v obci tak bohatý (Osobní rozhovor s Pavlínou Nohavovou, starostka obce Příchovice, Příchovice, 8. 3. 2017).

4.9 Podpora obce

Obec spolkovou činnost a společenský život trvale podporuje. V roce 1998 byly k 670. výročí založení obce vydány dvě publikace vypovídající o historii, změnách a současnosti obce, jedna s názvem Příchovice a druhá Nahlédnutí do historie Příchovic. V roce 2015 u příležitosti oslavy 105 let od založení prvního ochotnického spolku v Příchovicích, byla vydána brožurka „Za oponou“ mapující ochotnické spolky, které v průběhu let působily na území Příchovic.

V roce 2014 uplynulo deset let od doby, kdy p. Božena Erbenová začala ve spolupráci s obecním úřadem vydávat Příchovické noviny, od loňského roku jsou distribuovány do všech domácností obecním úřadem zdarma. K dispozici jsou také v elektronické podobě na webových stránkách. Knihovna v Příchovicích prošla velkou modernizací, stále se rozšiřující knižní fond, ale hlavně pořádání besed a veřejných čtení a dalších zajímavých akcí. Knihovna má vlastní webové stránky, na kterých je zveřejněn seznam knih a veškeré akce, které knihovna připravuje. V současné době eviduje knihovna v Příchovicích 75 čtenářů, z toho 15 čtenářů je ve věku do 15 let. V knihovně je k dispozici veřejný internet. Tato služba je občanům poskytována zdarma. Také v místní části Zálesí je 1x týdně otevřená knihovna. V letošním roce se plánuje znovuotevření knihovny v Kucínech. Kronika obce Příchovice je vedena od roku 1923. Pečlivé zápisy všech kronikářů zachovávají věrný obraz o dění v obci již za téměř sto let. Ke čtyřem dílům

písemných kronik jsou vedeny též bohaté obrazové přílohy a pamětní kniha obce Příchovice (Oficiální stránky obce Příchovice, © 2017).

4.10 Venkovská turistika

Možností využití volného času je v obci Příchovice dostatečné množství. Obec má stěžejní základnu v národní házené, které se věnuje velká část obyvatel. Nově zrekonstruovaný areál národní házené, který je na rozdíl od velkých měst, otevřen i pro širokou veřejnost, není jen sportovištěm pro národní házenou, ale jedná se o víceúčelové hřiště, kde si jde zahrát volejbal, nohejbal, tenis, ale jakýkoliv jiný míčový sport. Vedle hřiště se nachází budova s pingpongovým stolem, dále koš pro basketbal a také dětské hřiště. V obci bylo vedle obecního úřadu vybudováno poměrně prostorné dětské hřiště. Další možnost aktivního vyžití poskytuje nový senior park na začátku obce, který je využíván nejen místními ale také turisty. Pro rekreační účely byly pořízeny také dva betonové stoly na stolní tenis, jeden je instalován v obci Kucíny a druhý u bytového domu v obci Příchovice. Sportu je ale možné se věnovat celoročně, sál kulturního domu poskytuje širokou škálu možností, scházejí se zde chlupci na florbal, muži na fotbal, ženy k pravidelným cvičením. Individuálně se občané věnují turistice a cykloturistice, která je velmi oblíbená v okolí obce Příchovice. Obec a její místní části se nachází v území s tzv. zájezdovou turistikou. Protínají ji turistické trasy a cyklotrasy. V dubnu roku 2015 byla otevřena naučná stezka „Se sv. Vojtěchem okolím Přešticka“ s dvanácti zastávkami, na ní je možné navázat a napojit se na další novou naučnou stezku „Živé paměti krajiny Lužany“. Každý rok obec zvelebí jedno vyhlídkové místo, loni to byla lavička pod dubem v lese Ticholovci s výhledem na pole a obec Kucíny. Na dub je umístěn malovaný kámen a rámeček s textem, který připomíná pověst o Oldřichovi a Boženě, dub si rázem získal pojmenování „dub Oldřich“. I v letošním roce se plánuje zvelebení dalšího vyhlídkového místa. Ubytování je v dostatečném množství nabízeno v sousedních Přešticích. V obci a jejich místních částí je možnost občerstvení pro návštěvníky. Celoročně v restauraci v Příchovicích s jídelnou nebo v sezónních restauracích v areálu tělovýchovné jednoty, v Zálesí a v Kucínech v areálech hasičů. Obec každoročně pořádá turistickou akci „Příchovickej pučejj“, je to již tradiční velká vycházka po okolí Příchovic obvykle

zakončená malým posezením a opékáním vuřtů, té se mohou účastnit nejen místní obyvatelé, ale i ostatní příznivci venkovské turistiky (Osobní rozhovor s Pavlínou Nohavovou, starostka obce Příchovice, Příchovice, 8. 3. 2017).

4.11 Obec v soutěži vesnice roku

Obec Příchovice se v posledních letech zapojuje do soutěže vesnice roku každoročně a setkává se s dílčími úspěchy.

Přehled stuh, které získala obec Příchovice:

- Rok 1999: Bílá stuha za činnost mládeže
- Rok 2014: Oranžová stuha za spolupráci obce a zemědělského subjektu
- Rok 2015: Bílá stuha za činnost mládeže
- Rok 2016: Modrá stuhu za společenských život v obci

Obrázek 8: Modrá stuha za společenský život v obci – rok 2016

Zdroj: *Oficiální stránky obce Příchovice* [online]. ČR [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.prichovice.cz/>

Modrá stuha za společenský život v krajském kole, svědčí o tom, že v obci je opravdu pestrý společenský a kulturní život. Při návštěvě hodnotící komise mi bylo velkou ctí být součástí týmu obce a být tak nápomocná při přípravách kulturního programu v roce 2014, 2015 i 2016. I nadále se budu zapojovat, neboť pro obec je to vždy ocenění za vynaložené celoroční úsilí. Finanční prostředky za vítězství v určité kategorii soutěže jsou vždy použity ve prospěch dalšího zkulturnění a rozvoje obce, například parku pro seniory a děti, dětského hřiště, organizace kulturní akce bez vstupného atd. V roce 2017 by obec chtěla bojovat o zelenou stuhu za životní prostředí, nebo i o nejvyšší příčku – zlatou stuhu za vítězství v krajském kole.

5 Vlastní výzkum

Tato analytická část práce je zaměřena na výzkumné šetření – sociologický výzkum, který se týká zjišťování stavu společenského života na venkově. Tato práce se zaměřuje na výzkum dané problematiky v obci Příchovice. Šetření bylo rozděleno do dvou částí.

První část je zaměřená na obyvatele obce a jeho konkrétní názory na možnosti společenského vyžití a ochotu se společenských a kulturních akcí účastnit. Níže prezentovaná data byla získána pomocí kvantitativního výzkumu způsobem dotazníkového šetření formou ankety.

Druhá část pak byla zaměřena na krátký rozhovor s představiteli obce, konkrétně se starostkou obce Pavlínou Nohavovou, místostarostou obce Františkem Kaisrem a zastupitelem obce, předsedou kulturní komise, knihovníkem a členem divadelního spolku Buřina Ludvíkem Pouzou. Rozbory obou rozhovorů jsou rozebrány v podkapitole 5.3 Vyjádření představitelů obce. Otázky ankety i osobních rozhovorů směřovaly především k možnosti potvrzení či vyvrácení stanovených hypotéz.

5.1 Příprava anketního šetření

Na základě průzkumu uvedené oblasti a podnětů od místních obyvatel byl jako cíl dotazníkového šetření stanoven: získání názorů obyvatel na společenský život v obci a jaké jsou příčiny účasti či neúčasti obyvatel na společenském životě v obci Příchovice a návrh na odstranění těchto překážek.

Z toho problému byla vyvozena obecná hypotéza:

- Účast na společenských akcích ovlivňují různé faktory.

Následně byly stanoveny pracovní hypotézy:

- Věk ovlivňuje četnost účasti na společenském životě.

- Spokojenost se společenským životem ovlivňuje délka života v obci.
- Věk má vliv na snahu o dodržování tradic.
- Ženy navštěvují společenské akce častěji než muži.

Bylo vypracováno anketní šetření, které je v příloze č. 1 této diplomové práce. Nejprve došlo ke zkušebnímu vyplnění ankety na vzorku pěti respondentů z řad rodiny. Bylo zjištěno, že otázky jsou jednoznačné a jasné. Respondenti neměli problém s jejich pochopením a s vyplněním ankety. Proto bylo rozhodnuto, že otázky jsou vyhovující a anketa byla aplikována při samotném šetření. Vzhledem k zaměření práce byli zařazeni obyvatelé až od 15tého věku života. Připravená anketa byla vytištěna v počtu 200 kusů. V obci je k 31. 12. 2016 trvale přihlášeno 1072 obyvatel, z toho 929 občanů ve věku 15 let a více. Počet 200 ks se mi jeví jako dostačující ke zjištění stanovených hypotéz. V rámci snahy zachování co největší objektivity a zabránění zkreslení výsledků byly dotazníky rozdávány různě po obci. Šlo o to postihnout jak muže, tak i ženy různých věkových kategorií a názorů, kteří dosáhli alespoň 15 let věku.

Dotazník byl distribuován vybraným občanům obce osobně a to v jednotlivých kategoriích v papírové podobě ve dvou termínech – ve středu 8. března 2017 v podvečer, kdy byly dotazníky zároveň ihned vybrány a v neděli 12. března 2017 odpoledne, kdy byly dotazníky vybrány následující den. Respondentům byla na místě nabídnuta pomoc při vyplňování.

5.2 Výsledky anketního šetření

V následující části práce budou analyzovány odpovědi k jednotlivým otázkám v dotazníku. Dotazník je k nahlédnutí v příloze této práce. Otázky 1. – 9. jsou zaměřeny na názory obyvatel obce Příchovice týkajících se rozvoje společenského života v obci. Poslední tři otázky 10. – 12. se týkají identifikačních údajů, které ovšem byly položeny v souladu se Zákonem o ochraně osobních údajů. Respondenti byli zcela anonymně dotázáni na tři následující informace: pohlaví, věk respondenta, délka pobytu/jak dlouho respondent

v obci bydlí. Otázky jsou rozebrány dle logického sledu, ne podle pořadí v papírové verzi dotazníku (Sbírka zákonů, © 2017).

5.2.1 návratnost dotazníků

Bylo rozdáno celkem 200 ks dotazníků. Dotazníky byly rozdávány i vybírány osobně. Bylo vybráno 100% dotazníků, tedy celých 200 ks. Správně vyplněných dotazníků bylo také 200 ks a to především z důvodu, že pokud byl problém s vyplněním, byla nabídnuta okamžitá pomoc nebo pokud dotazovaný nevěděl, byla mu otázka objasněna. Vysoké procento návratnosti je dáno také tím, že autorka práce je v obci poměrně známá a činná. Také téma společenského života v obci je místním obyvatelům blízké a chtěli se k tématu vyjádřit.

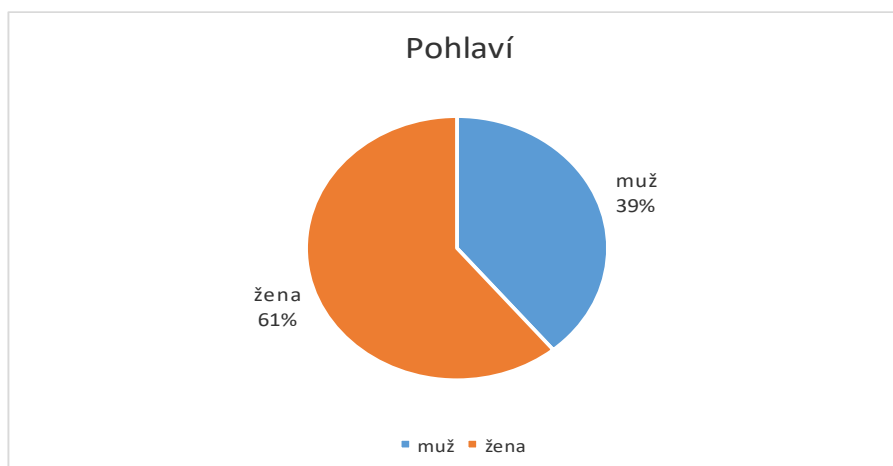
5.2.2 Identifikační údaje

Identifikační otázky byly položeny až v poslední části dotazníku. Respondenti byli zcela anonymně dotázáni na tři informace: pohlaví, věk respondenta, délka pobytu/jak dlouho respondent v obci bydlí. Tyto identifikační otázky slouží hlavně k posouzení stanovených hypotéz, které jsou uvedeny v podkapitole 5.1 Příprava anketního šetření.

Otázka č. 10: Pohlaví

Otázka č. 10 se týkala pohlaví respondentů. Otázka zjišťující pohlaví byla kroužkovací, tedy dvě odpovědi, a to muž a žena. Dotazník vyplnilo 39 % (78) mužů a 61 % (122) žen. Zastoupení pohlaví je poměrně vyvážené, i když mírně převažují ženy.

Graf 1: Pohlaví

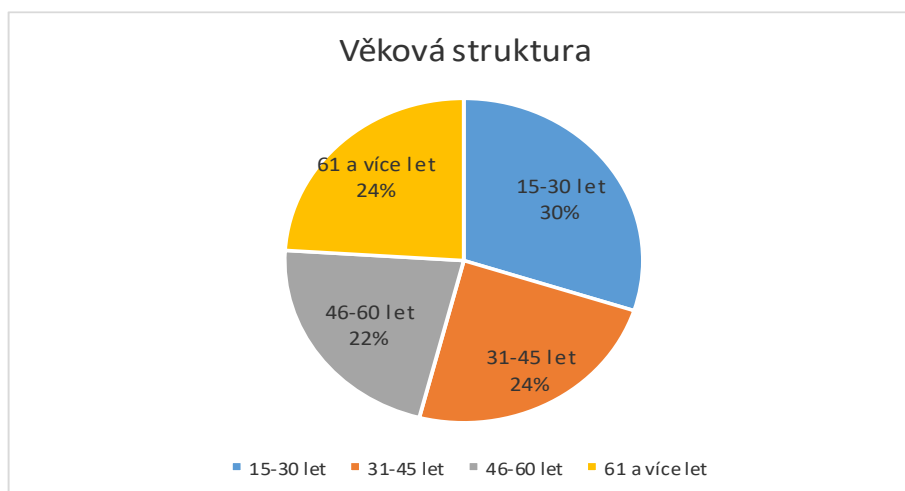

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Otázka č. 11: Věk

Další identifikační otázkou byl věk. Nejvíce zastoupenou skupinou jsou občané ve věku 15-30 let (30 %), následuje kategorie 31-45 let a zároveň věková skupina 61 a více let (shodně mají 24 %). Nejméně respondentů je ve věkové kategorii 46-60 let (22%). V grafu č. 2 je vidět, že jsou věkové kategorie zastoupeny rovnoměrně, což bude přínosem pro další zkoumání.

Graf 2: Věková struktura

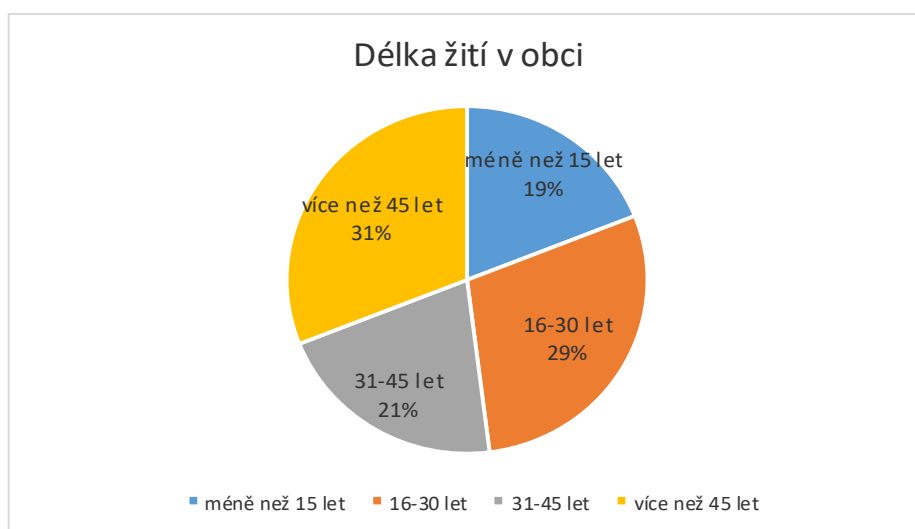
Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Otázka č. 12: Jak dlouho žijete v obci Příchovice?

Poslední identifikační otázkou byla délka žití v obci. Nejvíce respondentů má kategorie více než 45 let (31%), následuje kategorie 16-30 let (29%). Třetí nejvíce zastoupenou skupinou jsou občané žijící v obci 31-45 let (21%) a nejmenší zastoupení mají občané, kteří žijí v obci méně než 15 let (19%).

Graf 3: Délka žití v obci

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

5.2.3 Otázky na společenský život v obci

Otázka č. 1: Jak často se účastníte společenských, kulturních a sportovních akcí v Příchovicích?

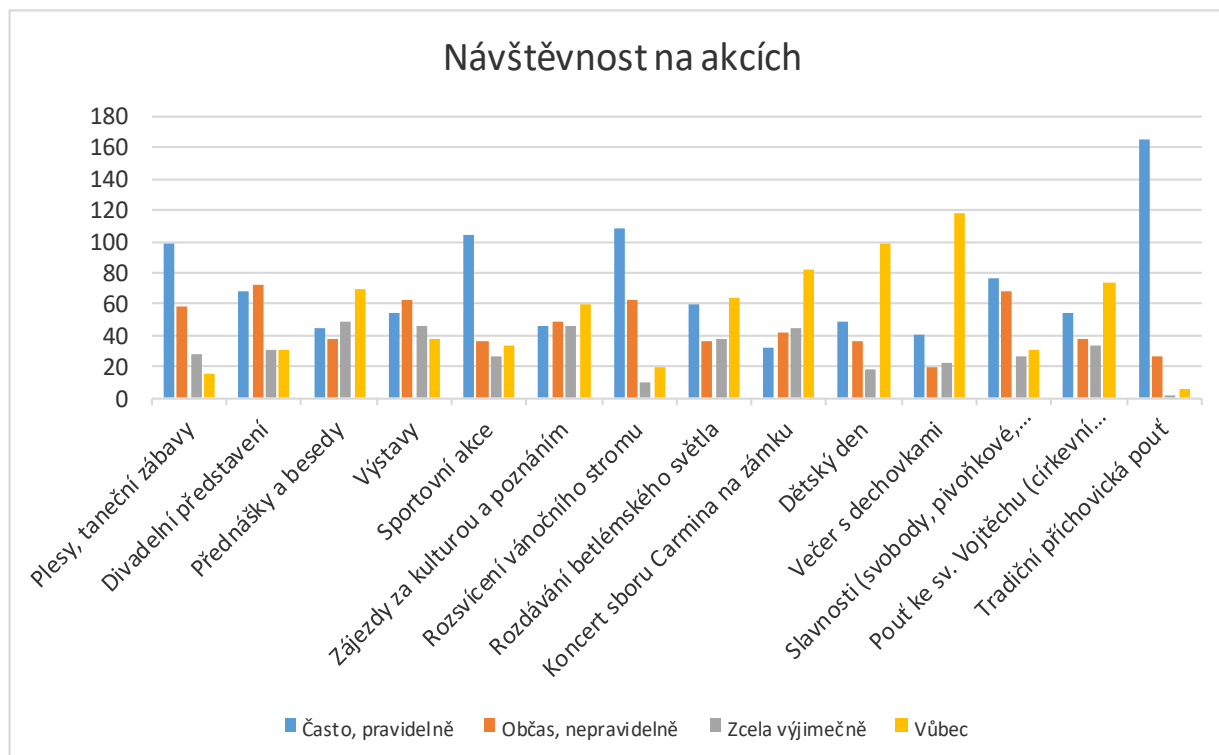
Tabulka 2: Účast na společenských, kulturních a sportovních akcích

	Akce	Často, pravidelně	Občas, nepravidelně	Zcela výjimečně	Vůbec
A	Plesy, taneční zábavy	98	58	28	16
B	Divadelní představení	68	72	30	30
C	Přednášky a besedy	44	38	48	70
D	Výstavy	54	62	46	38
E	Sportovní akce	104	36	26	34
F	Zájezdy za kulturou a poznáním	46	48	46	60
G	Rozsvícení vánočního stromu	108	62	10	20
H	Rozdávání betlémského světla	60	36	38	64
I	Koncert sboru Carmina na zámku	32	42	44	82
J	Dětský den	48	36	18	98
K	Večer s dechovkami	40	20	22	118
L	Slavnosti (svobody, pivoňkové, řezbářské aj.)	76	68	26	30
M	Pouť ke sv. Vojtěchu (církevní akce)	54	38	34	74
N	Tradiční příchovická pouť	166	26	2	6

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Z dotazníkového šetření je patrné, že nejvíce je navštěvovaná tradiční příchovická pouť, z 200 dotázaných odpovědělo 166, že navštěvují tuto akci často a pravidelně, což je 83%. Je to dáno tím, že je to jedna z tradic obce a občané Příchovic tradice dodržují, jak je možné vidět z grafického znázornění v grafu č. 15 níže. Další velmi navštěvovanou akcí je rozsvícení vánočního stromu (54%) a sportovní akce (52%). Rozsvícení vánočního stromu je jedna z nejhezčích akcí. Naopak nejméně navštěvovanou akcí je večer s dechovkami, na které vůbec nechodí 118 dotázaných respondentů, tedy 59%. Tento žánr je oblíbený od 61 let a více, proto je z celkového počtu navštěvován nejméně. Vše je graficky shrnuto ve sloupcovém diagramu č. 4.

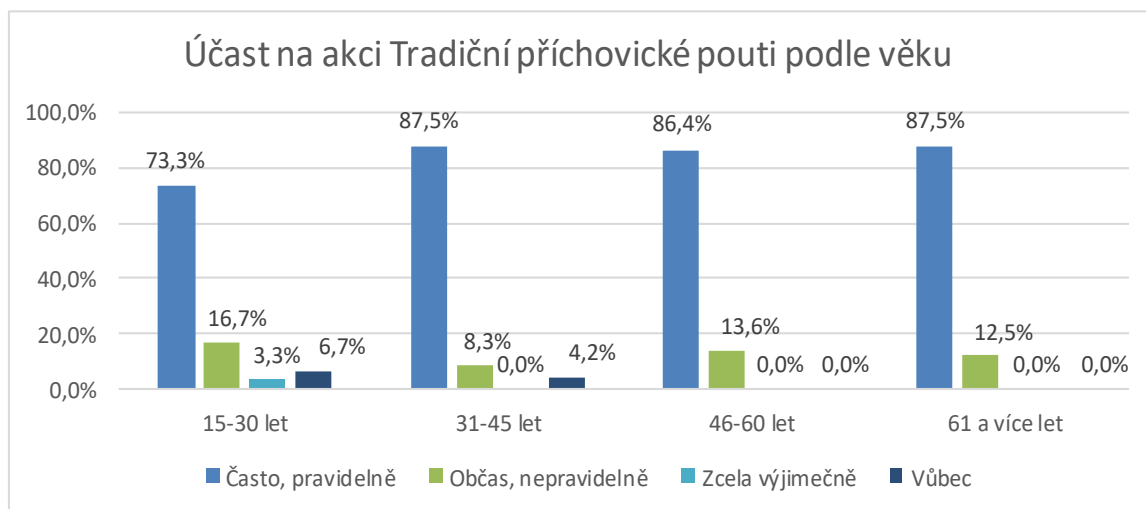
Graf 4: Účast na společenských, kulturních a sportovních akcích

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Tradiční příchovická pout' je nejvíce navštěvována ve všech věkových kategoriích, to můžeme vidět v grafu č. 5. 73,3% obyvatel ve věku 15-30 let navštěvuje tuto akci často a pravidelně, ostatní věkové kategorie navštěvují tuto akci často a pravidelně z 87%. Vůbec akci nenavštěvuje jen 6,7% obyvatel ve věku 15-30 let a 4,2% ve věku 31-45 let.

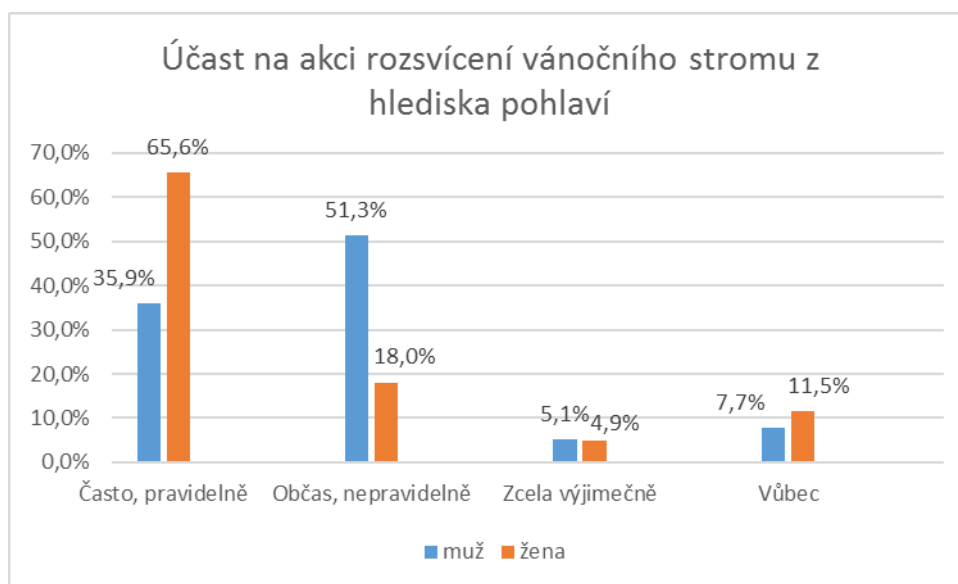
Graf 5: Účast na akci Tradiční příchovické pouti podle věku

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Další velmi navštěvovaná akce je rozsvícení vánočního stromu, v grafu č. 6 je rozebrána podle návštěvnosti mužů a žen. Je vidět, že tuto akci velmi často a pravidelně navštěvují především ženy, konkrétně z 65,6%, muži jen z 35,9%. Situace se obrací v návštěvnosti občas a nepravidelně, muži ji navštěvují z 51,3% oproti ženám z 18%.

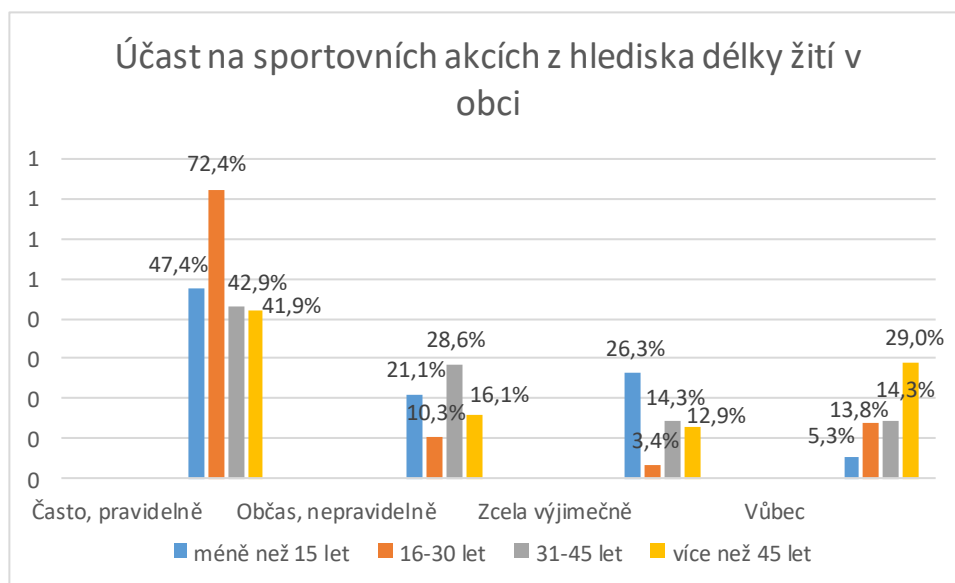
Graf 6: Účast na akci Rozsvícení vánočního stromu podle pohlaví

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Sportovní akce jsou v obci také velmi navštěvované, v grafu č. 7 je znázorněna návštěvnost na sportovních akcích z hlediska délky žití v obci. 72,4% respondentů, kteří žijí v obci 16- 30 let navštěvuje sportovní akce často a pravidelně. 28,6% občanů žijících v obci 31 – 45 let navštěvuje sportovní akce občas a nepravidelně. Návštěvnost na sportovních akcích je dána především velkou sportovní základnou národní házené v obci.

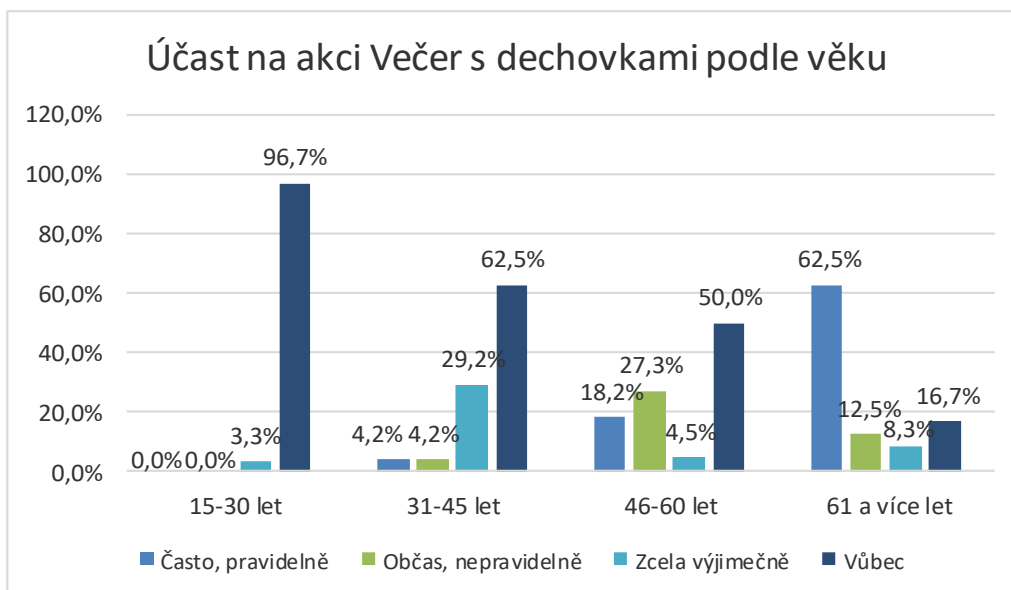
Graf 7: Účast na sportovních akcích z hlediska délky žití v obci

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Z grafu č. 8 lze vyčíst návštěvnost podle věku obyvatel na akci Večer s dechovkami. 96,7% obyvatel ve věku 15-30 let nenavštěvuje vůbec tuto akci. S přibývajícím věkem se toto procento snižuje na 16,7%. Častou a pravidelnou účast na této akci mají občané ve věku 61 a více let (62,5%). Z grafu je vidět, že preference občanů se s věkem mění.

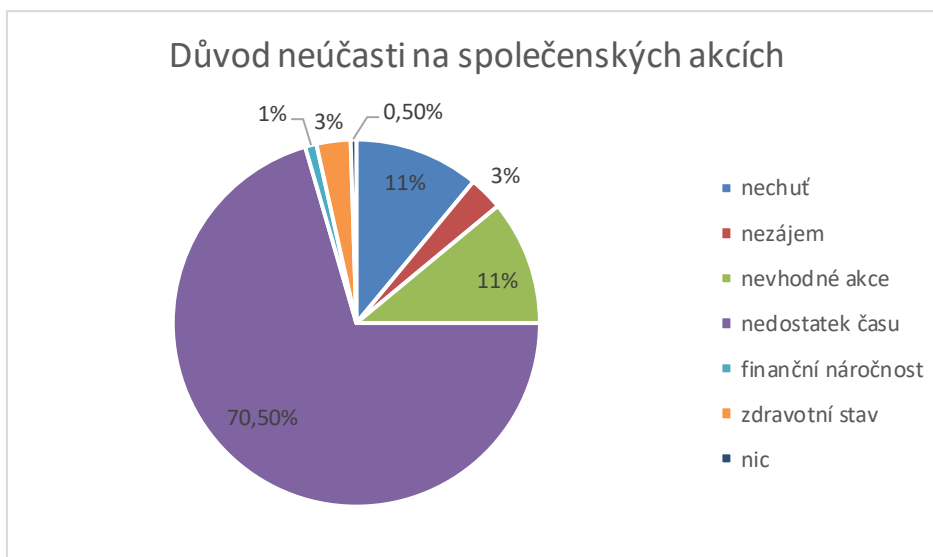
Graf 8: Účast na akci Večer s dechovkami podle věku

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Otázka č. 2: Co vám brání ve větší účasti na akcích?

Graf 9: Důvod neúčasti na společenských akcích

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Nejčastější důvod neúčasti na společenských akcích byl nedostatek času 70,50% (141 dotázaných). Dále 11% (22) uvedlo, že se jim nechce a že zde nejsou takové akce, o

kteře by měli zájem. Další dva typy odpovědí, nezájem o společenské akce a špatný zdravotní stav, který neumožňuje návštěvnost akcí, měly shodně po 3% (6 respondentů). Jen 1% odpovědělo (2 dotázaný), že účast je pro ně finančně náročná a 0,5% (1 respondent) uvedl jiné důvody a napsal, že mu nic nebrání v účasti na společenských akcích.

Otázka č. 3: Jaké typy akcí Vám v nabídce společenského vyžití chybí?

Na tuto otázku neměli respondenti na výběr z možností, měli napsat svůj vlastní názor, proto je i široká škála odpovědí, konkrétní zobrazení je v tabulce č. 3.

Tabulka 3: Chybějící společenské akce v obci

Společenské akce	Počet	Podíl v %
Nic	131	65,5%
Posilovna	14	7,0%
Letní kino	11	5,5%
Taneční pro dospělé	8	4,0%
Koncerty, zábavy pro mladší generace	7	3,5%
Lezecká stěna	5	2,5%
Motokrosová dráha	5	2,5%
Cvičení pro ženy	4	2,0%
Fitness cvičení	4	2,0%
Skate park	4	2,0%
Sportovní akce	2	1,0%
Zdravotní cvičení	2	1,0%
Jazykové kurzy	1	0,5%
Krytý bazén	1	0,5%
Kynologické akce	1	0,5%
Celkem	200	100,0%

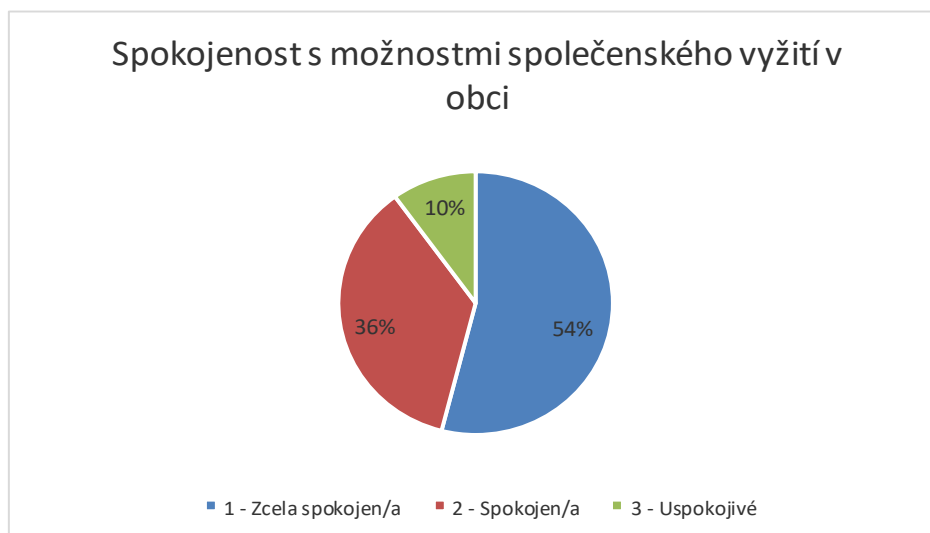
Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

65,5% (131) dotázaných odpovědělo, že jim v obci nic nechybí z hlediska společenského vyžití. Další odpověděli, že jim chybí posilovna 7% (14), letní kino 5,5% (11), taneční pro dospělé 4% (8).

Otázka č. 4: Jak jste celkově spokojen/a s možnostmi společenského vyžití v obci Příchovice?

Ze zjištěných výsledků lze dokumentovat spokojenost obyvatel s životem v obci. 54 % (108) respondentů je zcela spokojených, 36 % (72) spokojených a 10 % (20) cítí uspokojivé možnosti společenského vyžití v obci. Ani jeden z dotázaných nevyužil možnosti nespokojený a zcela nespokojený. Dotazovaní se zdají být se životem v obci spokojeni.

Graf 10: Spokojenost s možnostmi společenského vyžití v obci

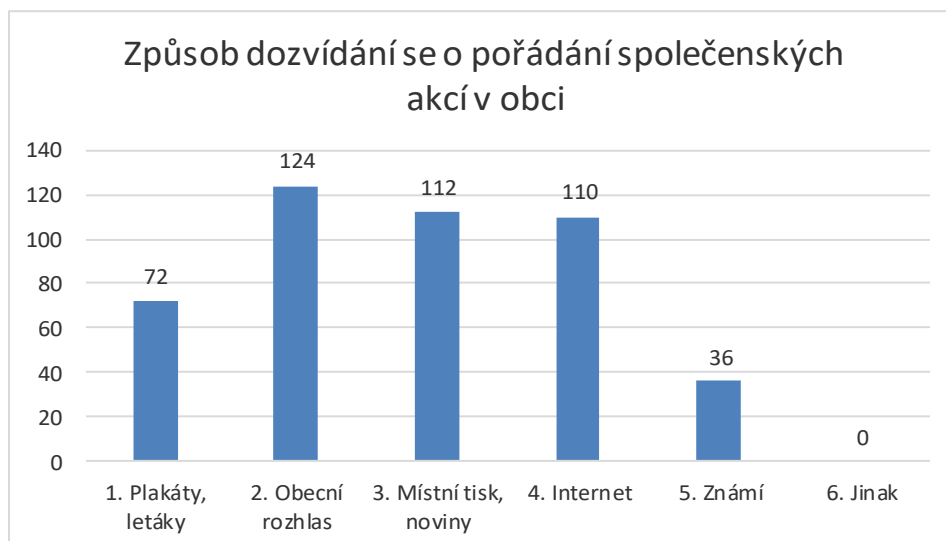
Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Otázka č. 5: Jakým způsobem se dozvídáte o pořádání společenských akcí v obci?

Dotazovaní měli na výběr z několika možností a mohli zaškrtnout více odpovědí, neboť se mohou o společenských akcích v obci dozvídat z více zdrojů. Většina respondentů zakroužkovala více odpovědí, které jsou uvedeny v grafu č. 12.

Graf 11: Způsob dozvidání se o pořádání společenských akcí v obci

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Nejvíce 124 respondentů se dozvidá o společenských akcích v obci prostřednictvím místního rozhlasu, 112 dotázaných odpovědělo místní tisk a noviny a 110 obyvatel odvětilo internet. Místní rozhlas je v obci hojně využíván, a jak je z grafu patrné, tak i účelně.

Otázka č. 6: Jste členem nějakého spolku, zájmového sdružení či sportovního klubu v obci?

Graf 12: Členství ve spolku, zájmovém sdružení či sportovním klubu v obci

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Nadpoloviční většina respondentů, konkrétně 61% (122) není členem spolku, zájmového sdružení ani sportovního klubu v obci, zbylých 39% (78) je členem.

Otázka č. 7: Souhlasíte s tvrzením, že udržování místních tradic a zvyků je důležité pro společenský život?

Ze zjištěných výsledků lze dokládat, že udržování místních tradic a zvyků je velmi důležité pro společenský život v obci. 79% (158) dotázaných odpovědělo, že rozhodně souhlasí s udržováním tradic a zvyků, 21% (42) respondentů spíše souhlasí a zbylé dvě možnosti nebyly dotazovanými respondenty využity.

Graf 13: Důležitost udržování místních tradic a zvyků pro společenský život v obci

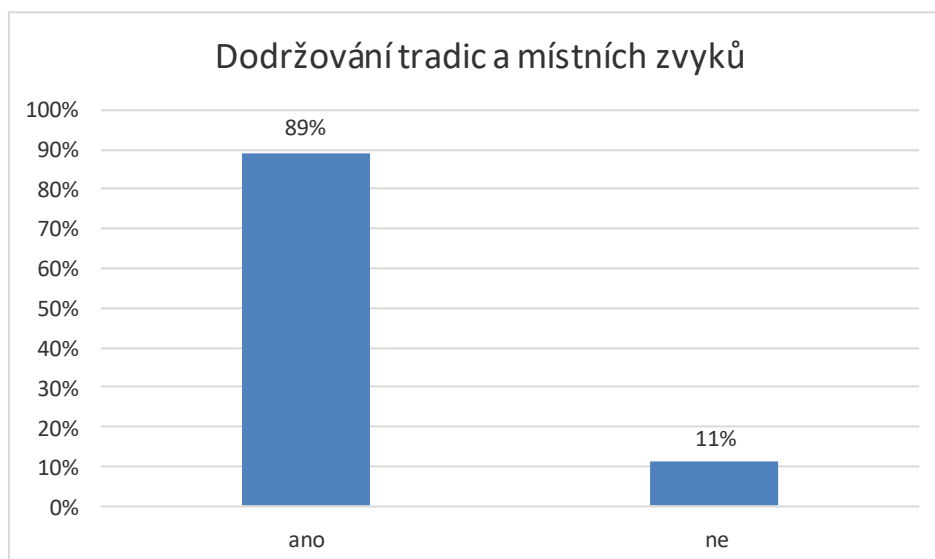

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Otázka č. 8: Snažíte se vy sami dodržovat společenské tradice a místní zvyky?

Na otázku, zda lidé sami dodržují místní tradice a zvyky, plných 89 % (178) uvedlo, že ano a zbylých 11% (22), že tradice nedodržují.

Graf 14: Dodržování společenských tradic a místních zvyků

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Otázka č. 9: Máte nějaký návrh na zlepšení společenského života v obci?

Většina dotazovaných (132) odpověděla, že jim v obci nic ze společenského života nechybí a jsou spokojeni. Respondenti mohli napsat i více návrhů, proto z tabulky č. 4 můžeme vidět 214 odpovědí, i když bylo jen 200 ks dotazníků. 18 dotázaných doporučují zdravotní cvičení, byli to většinou občané vyššího věku, ve 12 případech doporučují posilovnu, tu naopak by chtěli mladší ročníky, v 8 případech lidé doporučují více akcí pro mladé lidi, taneční pro dospělé a letní kino.

Tabulka 4: Návrhy na zlepšení společenského života v obci

Společenské akce	Počet
Nic	132
Zdravotní cvičení	18
Posilovna	12
Letní kino	8
Taneční pro dospělé	8
Více akcí pro mladé lidi	8
Fitness cvičení	7
In-line dráha	6
Cyklistické akce	4
Turistické akce	3
Cvičení na záda	2
Koncerty	2
Sportovní akce	2
Fotbalové hřiště	1
Více zvát mediální osobnosti	1
Celkem	214

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Srovnání odpovědí této otázky a otázky č. 3, jaké typy akcí z hlediska společenského vyžití v obci chybí je také důležité. Posilovnu zvolilo 14 dotázaných, což je celkem 26 respondentů je pro vybudování posilovny v obci. Dále letní kino vyplnilo 11 respondentů, dohromady 19 občanů a taneční pro dospělé 8 dotázaných, celkem tedy 16 občanů. Lze tedy říci, že nadpoloviční většině dotázaných nic v obci nechybí a jsou spokojeni a ostatní dotázaní upřednostňují posilovnu, letní kino, zdravotní cvičení a taneční pro dospělé.

5.2.4 Testování hypotéz

Vyhodnocení bylo provedeno pomocí statistického programu SPSS.

Byly stanoveny tyto hypotézy:

Hypotéza č. 1: Věk ovlivňuje četnost účasti na společenském životě.

Byly vybrány některé společenské akce, u kterých bylo zkoumáno, jestli věk ovlivňuje účast na těchto akcích. Pro potvrzení či vyvrácení hypotézy byla vybrána otázka z dotazníku č. 1, jak často se účastníte společenských, kulturních a sportovních akcí v obci, z této otázky bude zkoumána pouze první odpověď, často a pravidelně, pro přehlednější interpretaci.

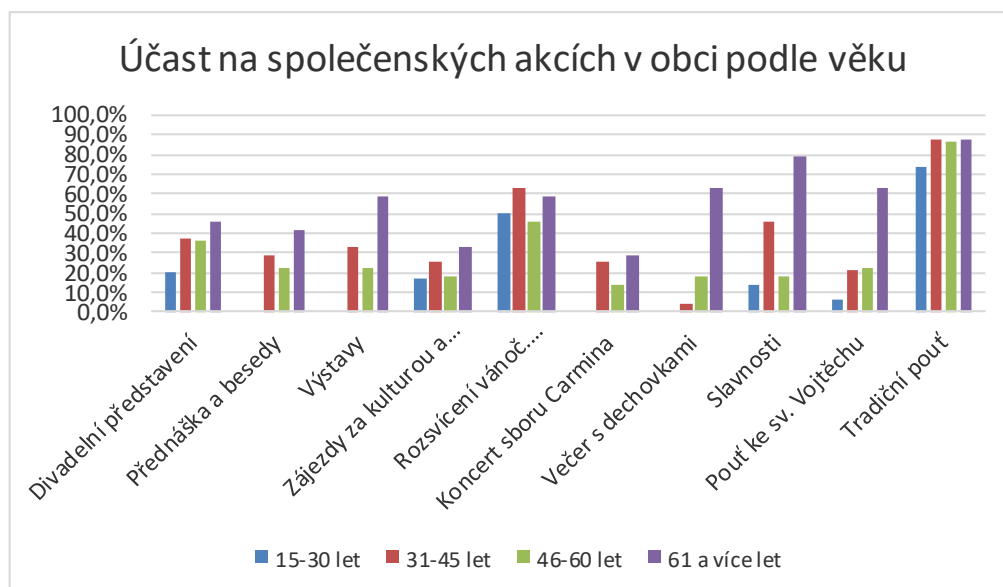
Tabulka 5: Účast na společenských a kulturních akcích v obci podle věku

Společenské akce	11. Věk:			
	15-30 let	31-45 let	46-60 let	61 a více let
Divadelní představení	20,0%	37,5%	36,4%	45,8%
Přednáška a besedy	0,0%	29,2%	22,7%	41,7%
Výstavy	0,0%	33,3%	22,7%	58,3%
Zájezdy za kulturou a poznáním	16,7%	25,0%	18,2%	33,3%
Rozsvícení vánočního stromu	50,0%	62,5%	45,5%	58,3%
Koncert sboru Carmina	0,0%	25,0%	13,6%	29,2%
Večer s dechovkami	0,0%	4,2%	18,2%	62,5%
Slavnosti (svobody, pivoňkové aj.)	13,3%	45,8%	18,2%	79,2%
Pouť ke sv. Vojtěchu	6,7%	20,8%	22,7%	62,5%
Tradiční pouť	73,3%	87,5%	86,4%	87,5%

Zdroj: SPSS + vlastní zpracování, 2017

Z tabulky č. 3 lze pozorovat, že s rostoucím věkem přibývá i účast na některých společenských a kulturních akcích, největší rozdíl v návštěvnosti dle věku je večer s dechovkami, kdy mladí lidé od 15-30 let tuto akci nenavštěvují 0%, návštěvnost se zvyšuje věkem, kdy lidé ve věku 31-45 let navštěvují z 4,2%, občané ve věku 46-60 let již z 18,2% a největší zastoupení mají lidé starší 61 let a to 62,5%. Velmi podobně je navštěvovaná akce slavnosti svobody, pivoňkové slavnosti aj., kdy mladí lidé ve věku 15-30 let tuto akci navštěvují z 13,3% a lidé ve věku 61 a více let z 79,2%. Z tabulky č. 3 i z grafu č. 17 je tedy patrné, že účast na společenských akcích se odvíjí od věku dotazovaných. Hypotézu lze potvrdit. Věk ovlivňuje četnost účasti na společenském životě.

Graf 15: Účast na společenských a kulturních akcích v obci podle věku

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Hypotéza č. 2: Spokojenost se společenským životem ovlivňuje délka života v obci.

Tabulka 6: Spokojenost s možnostmi společenského vyžití podle délky žití v obci

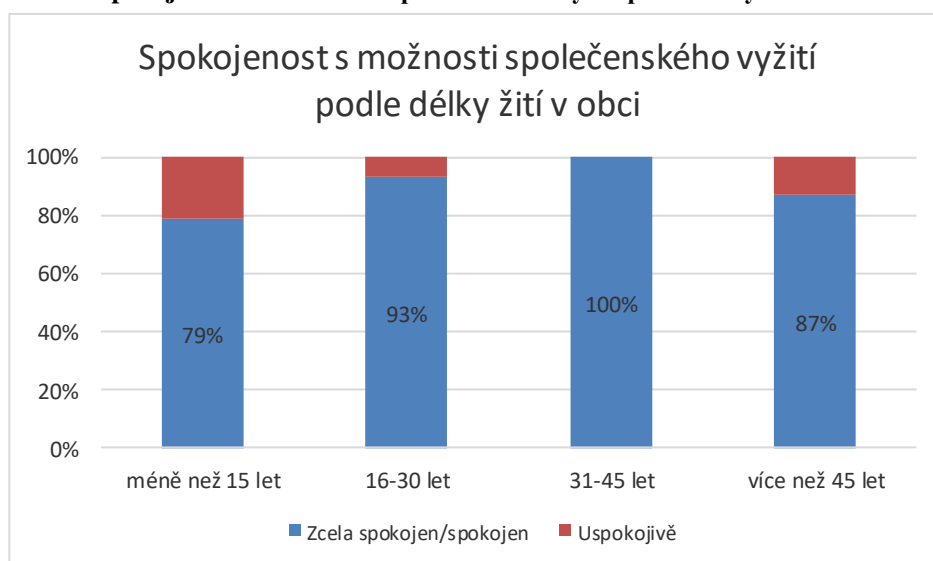
			12. Jak dlouho žijete v obci Příchovice?				Celkem
			méně než 15 let	16-30 let	31-45 let	více než 45 let	
4. Jak jste celkově spokojen/a s možnostmi společenského vyžití v obci Příchovice?	1. Zcela spokojen	Součet	20	24	26	38	108
		% vyjádření	52,6%	41,4%	61,9%	61,3%	54,0%
	2. Spokojen	Součet	10	30	16	16	72
		% vyjádření	26,3%	51,7%	38,1%	25,8%	36,0%
	3. Uspokojivě	Součet	8	4	0	8	20
		% vyjádření	21,1%	6,9%	0,0%	12,9%	10,0%
Celkem		Součet	38	58	42	62	200
		% vyjádření	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: SPSS + vlastní zpracování, 2017

Za účelem potvrzení či vyvrácení hypotézy byly agregovány odpovědi zcela spokojen a spokojen a využita pouze tato možnost, další možností je uspokojivě (na stupnici od 1–5 byla zvolena 3), možnost nespokojen a zcela nespokojen ani jeden dotázaný nezakroužkoval, tudíž nebyla brána v potaz. Ze zkoumání byla vyřazena i možnost uspokojivě, neboť občané vyplňující tuto možnost nebyli rozhodnutí pro

spokojenost či nespokojenost s možnostmi společenského vyžití v obci. Mladí lidé, kteří žijí v obci méně, než 15 let jsou zcela spokojeni a spokojeni z 79%. Občané, kteří žijí v obci 16-30 let jsou zcela spokojeni a spokojeni z 93%. Respondenti žijící v obci 31-45 let jsou z 100% zcela spokojeni a spokojeni s možnostmi společenského vyžití. Nejdéle žijící skupina dotázaných odpověděla zcela spokojen a spokojen v 87% případů. Tuto hypotézu lze potvrdit. Délka života v obci ovlivňuje spokojenost s možnostmi společenského života.

Graf 16: Spokojenost s možnostmi společenského vyžití podlé délky žití v obci

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Hypotéza č. 3: Věk má vliv na snahu o dodržování tradic.

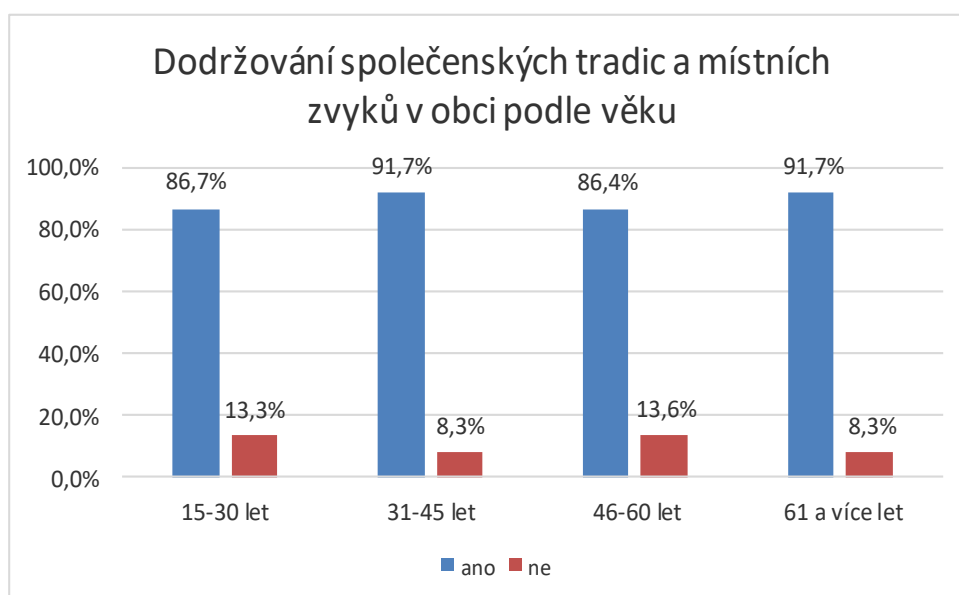
Tabulka 7: Dodržování společenských tradic a místních zvyků v obci podle věku

			11. Věk:				Celkem
			15-30 let	31-45 let	46-60 let	61 a více let	
8. Snažíte se i vy sami dodržovat společenské tradice a místní zvyky?	ano	Součet	52	44	38	44	178
		% vyjádření	86,7%	91,7%	86,4%	91,7%	89,0%
	ne	Součet	8	4	6	4	22
		% vyjádření	13,3%	8,3%	13,6%	8,3%	11,0%
Celkem		Součet	60	48	44	48	200
		% vyjádření	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Zdroj: SPSS + vlastní zpracování, 2017

Lidé ve věku 15-30 let rozhodně dodržují tradice v 86,7 % a v 13,3 % tradice a místní zvyky nedodržují. Občané ve věku mezi 31 až 45 let tradice dodržují z 91,7 % a ze zbylých 8,3 % tradice nedodržují. Respondenti ve věku 46-60 let v 86,4 % dodržují a v 13,6 % nedodržují místní zvyky. Nejstarší skupina dotázaných odpověděla ano v 91,7 % případů a v 8,3 % případů tradice nedodržují. Tuto hypotézu nelze potvrdit. Z grafu lze vyčíst, že v obci se tradice dodržují v každém věku, hypotézu tedy nelze potvrdit, protože je to napříč věkem podobné, není zde jednoznačný trend zvyšování.

Graf 17: Dodržování společenských tradic a místních zvyků v obci podle věku

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Hypotéza č. 4: Ženy navštěvují společenské akce častěji než muži.

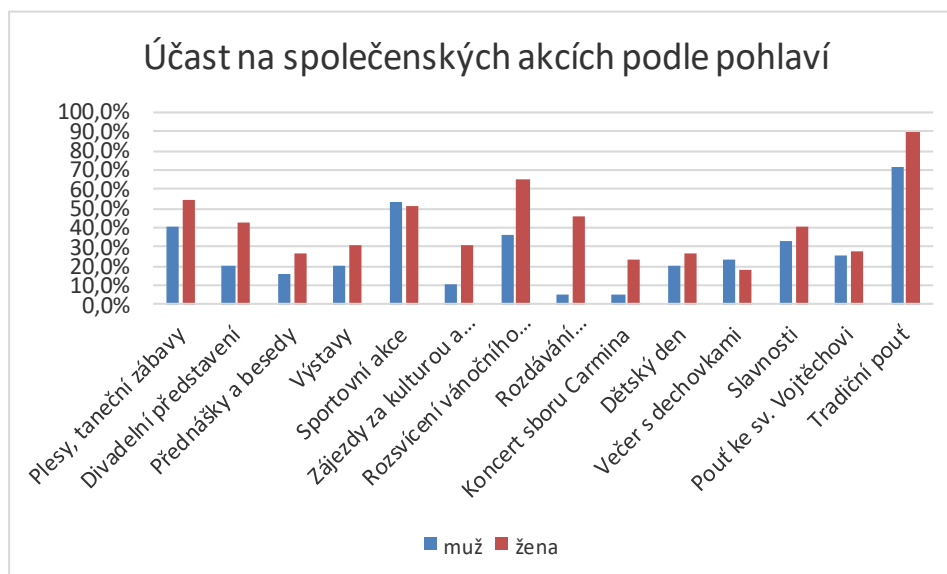
Tabulka 8: Účast na společenských a kulturních akcích v obci podle pohlaví

Společenské akce	10. Jste:	
	muž	žena
Plesy, taneční zábavy	41,0%	54,1%
Divadelní představení	20,5%	42,6%
Přednášky a besedy	15,4%	26,2%
Výstavy	20,5%	31,1%
Sportovní akce	53,8%	50,8%
Zájezdy za kulturou a poznáním	10,3%	31,1%
Rozsvícení vánočního stromu	35,9%	65,6%
Rozdávání betlémského světla	5,3%	45,9%
Koncert sboru Carmina	5,1%	23,0%
Dětský den	20,5%	26,2%
Večer s dechovkami	23,1%	18,0%
Slavnosti	33,3%	41,0%
Pouť ke sv. Vojtěchovi	25,6%	27,9%
Tradiční pouť	71,8%	90,2%

Zdroj: SPSS + vlastní zpracování, 2017

U různých společenských akcích v obci bylo zjišťováno, jestli pohlaví ovlivňuje účast na těchto akcích. Pro potvrzení či vyvrácení hypotézy byli vybráni pouze odpovědi těch respondentů, kteří odpověděli, že společenskou akci navštěvují často a pravidelně. Z tabulky č. 8 je vidět, že častěji navštěvují společenské akce ženy z 70% a muži jen z 30%. Hypotézu lze potvrdit. Ženy navštěvují společenské akce častěji než muži. Tento rozdíl je nejvíce patrný u možnosti odpovědi často a pravidelně, která byla vybrána pro toto zkoumání. Muži mají menší potřebu společenského života a navštěvování společenských akcí.

Graf 18: Účast na společenských a kulturních akcích v obci podle pohlaví

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Shrnutí hypotéz:

Ze stanovených čtyř hypotéz se podařilo potvrdit tyto tři hypotézy:

Hypotéza č. 1: Věk ovlivňuje četnost účasti na společenském životě.

Hypotéza č. 2: Spokojenost se společenským životem ovlivňuje délka života v obci.

Hypotéza č. 4: Ženy navštěvují společenské akce častěji než muži.

Pouze hypotézu č. 3: Věk má vliv na snahu o dodržování tradic, nelze potvrdit.

Lze však potvrdit obecnou hypotézu: Účast na společenských akcích ovlivňují různé faktory.

5.3 Vyjádření představitelů obce

Pro rozhovory byli vybráni představitelé obce, kteří se velmi aktivně zapojují ve sféře společenského života. Konkrétně se jedná o tyto tři zastupitele:

Rozhovor s Pavlínou Nohavovou (starostkou obce)

Rozhovor byl veden nejprve s paní starostkou Pavlínou Nohavovou v pracovně starostky na obecního úřadu. Délka rozhovoru činila 60 minut. Paní starostka vystudovala Střední ekonomickou školu v Klatovech, po škole pracovala převážně jako sekretářka, jen krátkou dobu pracovala jako účetní v jedné soukromé firmě. Je vdaná, má dvě dospělé děti, a právě, když děti dospěly, rozhodla se pokusit uspět v komunálních volbách. Bylo to na konci roku 2010. Ve volbách uspěla a byla zvolena místostarostkou obce. Bohužel tragická událost, která se stala v únoru 2011, rozhodla o tom, že se na únorovém zastupitelstvu stala starostkou obce. Nyní je ve funkci šestým rokem, je uvolněnou starostkou.

Jak sama paní starostka říká: práce pro obec je náročná hlavně v tom, že je bezpodmínečně nutné mít alespoň základní povědomí o všech oborech, abych uměla reagovat na situace, které nastanou a uměla je řešit. Takže jsem nucena se neustále dovzdělávat, mít rámcovou znalost stavebního zákona, vodního zákona, předpisy a vyhlášky týkající se životního prostředí, obecní úřad je také silničním úřadem, ve vlastnictví obce je les, pozemky, nemovitosti atd. Ne všechna rozhodnutí smí starosta činit sám, určité pravomoci má rada obce, která je u nás pětičlenná a jiné kompetence má zastupitelstvo, které je v naší obci patnáctičlenné. S radou se scházíme nepravidelně – dle potřeby, zastupitelstvo je svoláváno minimálně jedenkrát za tři měsíce, v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb. (Zákon o obcích), kterým se musí každý starosta řídit v prvé řadě, a jehož znalost nestačí být rámcová, ale měla by být dost důkladná. Všechny kroky a rozhodnutí, která starosta udělá, a za která přijme odpovědnost, všechny smlouvy, které podepíše, za to vše ručí nejen svým osobním majetkem, ale v sázku dává mnohem více – svou pověst.

Paní starostka je s kulturním a společenským životem v obci spokojená. Snaží se o co největší rozsah a uspokojení potřeb všech věkových kategorií, a to v rámci možností obce, která má rozpočet mezi 13 a 15 miliony korun ročně a je limitována personálně, protože veškerý aparát obce Příchovice je ona jako uvolněná starostka, kolega František Kaiser (uvolněný místostarosta), paní Lenka Marková (účetní obce) a paní Petra Janečková (administrativní pracovnice obce), která ovšem pracuje pouze na poloviční úvazek. Dále na dohodu o provedení práce je zaměstnávána na 5 hodin týdně paní na úklid, paní kronikářka a malou finanční odměnu pobírá předseda kulturní komise pan Ludvík Pouza. Chápe, že na otázku, co v naší obci chybí mladým lidem, může zaznít odpověď, že například promítání filmů, nebo lezecká stěna či posilovna – ale to jsou bohužel zrovna záležitosti, které přesahují finanční i personální možnosti obce.

Velkou výhodou obce vidí ve vlastnictví poměrně velkého a dobře vybaveného kulturního domu. V porovnání s okolními obcemi, ale i městy jsou Příchovice jediná obec, která takovým zařízením disponuje a kde po změně režimu nikdy nedošlo k tomu, že by se prostory pronajaly firmám. Akce, které zde probíhají, jsou vždy pod drobnohledem obecního zastupitelstva. Dnes je kulturní dům po rozsáhlé rekonstrukci, má kapacitu cca 400 osob a akce jsou zde opravdu vyhledávané – ať jsou to plesy, divadelní představení ochotnických souborů, ale také umělců profesionálních (Petra Černocká, Iva Hüttnerová, zábavný pořad Komici s.r.o. s Milošem Knorem, Ester Kočičkovou a Tomášem Matonohou a další).

O kulturní a společenský život v obci se nemalou měrou starají spolky, tak to bylo vždy a doufá, že to tak zůstane i v budoucnu. Spolkovou činnost obec podporuje dostatečně. Každoročně podpoří spolky, které požádají o finanční podporu z rozpočtu obce částkou téměř 300 tisíc korun. Výpomoc nespočívá jen ve finanční výpomoci, ale také v zapůjčení techniky, bezplatného pronájmu sálu kulturního domu k akcím atp. Za nejvýznamnější společenskou událost považuje a domnívá se, že i většina občanů obce, plesy, kterých je v každé sezóně pět až šest. Pořádají je jednak místní složky, ale také cizí pořadatelé, kteří si náš kulturní dům za tímto účelem pronajímají (např. Svaz rybářů Přeštice, společnost Lukrena Dolní Lukavice a.s.).

Na otázku zda věk ovlivňuje četnost účasti na společenském životě, má jednoznačnou odpověď, že ano. Sama v šestnácti letech měla jiné zájmy než v pětadvaceti, kdy už byla vdaná paní a akce, které se jí v mládí zdály „trapné“ – těch se dnes nemůže dočkat. Jiné akce navštěvují manželé, než mají děti, ale v okamžiku, kdy se to změní, se zaměřují na akce, kde se mohou setkávat se svými vrstevníky, kteří také mají děti. To je také takový životní koloběh, který se nikdy nezmění. Proto nás to nikdy nesmí odradit od pořádání nejrůznějších akcí, že nepřišli všichni, nemyslí si, že jsou nevděční. Když například teenageři nedorazí na rozsvícení vánočního stroměčku, i když v jejich očích je to jedna z nejkrásnějších akcí v roce – ví, že jejich čas teprve přijde. Na závěr rozhovoru paní starostka uvedla, že všechno má svůj čas, tak to v životě chodí – a je to dobře. My musíme ale vytrvat a pořád tyto akce pořádát a nepřestat, aby až nastane v životě ten zlom, aby tady pořád tyto akce byly a nikdo tak v životě o nic nepřišel.

Rozhovor s Františkem Kaisrem (místostarostou obce)

Rozhovor byl veden také s místostarostou obce panem Františkem Kaisrem, probíhal v kanceláři pana místostarosty na obecním úřadu a trval 30 minut. Pan místostarosta je vyučený zámečnický mistr a místostarostou obce se stal po tragické události, která se stala v únoru roku 2011. Tehdy jako další náhradník byl zvolen zastupitelem a na ustavujícím zasedání se stal místostarostou obce, kterým je stejně jako starostka obce šestým rokem. V zastupitelstvu nikdy před tím nepracoval a nebyť té tragické události tak ani ambice stát se veřejně činným neměl, svoji kandidaturu chápal spíš jako podporu lidem na kandidátce. Začít dělat něco jiného, pro něho neznámého, nebylo snadné. Ale s paní starostkou si na začátku slíbili, že se budou vzájemně podporovat a společně se pokusí zvládnout všechno, co je čeká. Tak trochu si rozdělili kompetence, úkolem pana místostarosty je venkovní chod obce (činnosti v lese, sběrném dvoře, čištění potoka, kácení stromů, vysazování nových, hledání ztracených psů a naopak postarat se o ty, kteří se do našeho katastru zatoulají, stará se o firmy, které u nás pracují na zakázkách atd.)

Společenský život v obci je podle jeho názoru bohatý, až mívá někdy pocit, že akcí je až příliš mnoho a lidé se neumí rozhodnout. Ale to stejně paní starostku s jejím týmem neodradí od vymýšlení dalších a dalších aktivit a akcí.

Činnost spolků velmi podporuje. Sám je členem Mysliveckého sdružení a ví, jakou podporu od obce mívali kdysi a s jakou ochotou paní starostka vychází vstříc všem místním spolkům. Ale je rád, že to tak funguje, spolkový život je pro fungování obce velmi důležitý.

Podle jeho názoru věk nepochybně ovlivňuje účast na akcích. V každém věku přece člověk vyhledává jinou zábavu, zájmy se často mění a to, co ho bavilo v mládí, ho dnes už také tolik nezajímá. Člověka ovlivní zájmy dětí, přátel, se kterými se stýká.

Rozhovor s Ludvíkem Pouzou (člen divadelního spolku Buřina, zastupitel obce, předseda kulturní komise, knihovník)

Žádost o rozhovor přijal také pan Ludvík Pouza. Rozhovor probíhal v knihovně obecního úřadu a trval 45 minut. V Příchovicích žije od svého dětství, tedy 37 let. Obec je pro něj domovem a srdcovou záležitostí. Proto se již několik let plně angažuje v kulturním a společenském životě obce a v místních spolcích. Deset let se věnuje ochotnickému divadlu v regionu. Stál u obnovy divadelních spolků ve Kbele, Přesticích a Příchovicích. Ve všech těchto spolcích pracoval coby scénárista, režisér a principál. Od roku 2011 je jeho domovskou scénou ochotnický spolek v Příchovicích. I pro tento spolek píše divadelní hry a režíruje. Jeho zájem o historii, divadlo, kulturu ho přivedli i k práci obecního knihovníka, zastupitele obce a předsedy kulturní komise. Knihovníkem jsem od roku 2013, zastupitelem obce a předsedou komise pak od roku 2015. Na společenských aktivitách se ale podílel i před svým zvolením. Tyto aktivity ho plně naplňují.

Se společenským životem v obci je spokojen. Před 8 lety byl v obci plně nevyužívaný kulturní dům a zasedací místnost, které pomalu a jistě chátrali. Je rád, že může být u toho, když se do obce vrací kultura a kulturní život. Kulturní dům prošel

kompletní rekonstrukcí a v současné době je plně využíván ke sportovním aktivitám sportovních oddílů a jednotlivců, k pořádání plesů, divadelních představení, zábavných i charitativních pořadů a setkání občanů při různých příležitostech. Také zasedací místnost je nově zrekonstruovaná. Byla vybavena moderním zařízením pro pořádání besed, přednášek, konferencí a zasedání. A je stejně jako sál hojně využívána. Besedy a přednášky pořádané knihovnou a obcí, výtvarné a rukodělné dílny, výstavy jsou hojně navštěvovány občany i z jiných obcí. Nové zázemí získala i obecní knihovna, která vstala téměř z popela. V roce 2012 ji navštěvovalo 25 čtenářů, dnes se počet čtenářů knihovny pohybuje kolem 70 včetně dětí do 15 let. Kulturní život je vrácen i do ulic obce. Prostory před kulturním domem jsou hojně využívány při adventních akcích, ožívají památky - zámek, kaple, okolí kaple sv. Anny a lesní kaple sv. Vojtěcha. Tam všude se setkáváme při různých příležitostech. To zde v minulosti nebylo.

Co se týče počtu kulturních akcí, domnívá se, že je jich v obci dostatek a v nabídce si to svoje najde skutečně každý. Od dětí až po seniory. Ročně je zde uspořádáno průměrně padesát akcí.

Obec spolky podporuje finančně i materiálně. Všechny spolky působící v obci mají své zázemí v objektech obce a to nejen v Příchovicích, ale i ve spádových obcích Kucíny a Zálesí. K dispozici mají kulturní dům. Finanční podporu mají všechny spolky od chovatelů poštovních holubů po sportovce. Sport je součástí historie naší obce a je prioritou obce aktivitu Tělovýchovné jednoty podporovat, což se činí, stejně jako u podpory dobrovolných hasičů, skautů, ochotníků, biliard klubu a dalších. Váží si finanční i materiální podpory ze strany obce při pořádání divadelních a kulturních akcí, které má pan Pouza na starosti.

6 Vyhodnocení

V této kapitole budou vyhodnoceny výsledky dotazníkového šetření, posouzení stanovených hypotéz, zda je potvrdit či vyvrátit. Dále budou zhodnoceny rozhovory s představiteli obce a doporučeny vhodné návrhy na zlepšení společenského života v obci.

Zhodnocení dotazníků

Pomocí dotazníkového šetření bylo zjištěno, že většina společenských, kulturních a sportovních akcí v obci je často a pravidelně navštěvována. To vypovídá o poměrně dobře zvolených akcích pro občany ze strany vedení obce. V neúčasti na společenských akcích brání v 70,5% nedostatek času. Na otázku, jaké typy akcí Vám v nabídce společenského vyžití chybí, vyslovilo 65,5% dotázaných, že jim nic nechybí a jsou spokojeni se současným společenským vyžitím v obci. Přesto lze zmínit další odpovědi respondentů, např. posilovna z 7%, letní kino z 5,5% a taneční pro dospělé z 4%. Celková spokojenost s možnostmi společenského vyžití v obci je velmi dobrá, 54 % dotázaných je zcela spokojených, 36 % spokojených a pouze 10% uspokojivě spokojených, naprostou nespokojenost nevedl žádný z respondentů. Způsob dozvídání se v obci o společenských akcích je také na velmi dobré úrovni, většina respondentů zvolila více možných zdrojů, ze kterých se dozvídá o dění v obci. Nejvíce 124 respondentů využívá místní rozhlas, 112 dotázaných místní tisk a noviny a 110 obyvatel internet. Účast ve spolcích, zájmových sdruženích či sportovních klubech je u lidí, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření 39 %. Na otázku, zda je důležité pro společenský život, že se v obci dodržují tradice a místní zvyky, odpovídali dotázaní v 79 %, že rozhodně souhlasí a v 21%, že spíše souhlasí, možnosti nesouhlasu nebyly respondenty využity. V 89 % se sami obyvatelé obce snaží tradice dodržovat. Pro místní občany je dodržování tradic a zvyků velmi důležité. Poslední otázkou dotazníkové šetření byly návrhy na zlepšení společenského života v obci, kdy 132 dotazovaných odpovědělo, že jim v obci nic ze společenského života nechybí a jsou spokojeni, ostatní dotázaní by zvolili posilovnu, letní kino a taneční pro dospělé. V hodnocení společenských akcí nejlépe dopadla tradiční příchovická pouť, která má největší návštěvnost, 166 respondentů často a pravidelně navštěvuje tuto akci. Naopak nejhorší

hodnocení ze zkoumaných společenských akcí dostal večer s dechovkami, na které vůbec nechodí 118 dotázaných respondentů, tedy 59%. Tento žánr je oblíbený od 61 a více let, což potvrzuje zvolenou hypotézu č. 1, že věk ovlivňuje četnost účasti na společenském životě.

Zhodnocení hypotéz

Byly potvrzeny tyto 3 hypotézy:

Hypotéza č. 1: Věk ovlivňuje četnost účasti na společenském životě. Ano, s vyšší věku roste větší účast na společenském životě v obci (viz tabulka č. 3).

Hypotéza č. 2: Spokojenost se společenským životem ovlivňuje délka života v obci. Ano, délka života v obci, ovlivňuje společenský život (viz tabulka č. 4).

Hypotéza č. 4: Ženy navštěvují společenské akce častěji než muži. Ano, ženy navštěvují společenské akce častěji než muži (viz tabulka č. 6).

Hypotéza č. 3: Věk má vliv na snahu o dodržování tradic. Tato hypotéza nebyla potvrzena, protože napříč je to věkem podobné, není zde jednoznačný trend. (viz tabulka č. 5).

Lze však potvrdit i obecnou hypotézu: Účast na společenských akcích ovlivňují různé faktory. Ano, účast na společenských akcích ovlivňují různé faktory, například věk, pohlaví a délka žití v obci.

Zhodnocení rozhovorů

Rozhovory byly vedeny s vedením obce, paní starostkou Pavlínou Nohavovou a místostarostou panem Františkem Kaisrem, dále s členem divadelního spolku Buřina, zastupitelem obce, předsedou kulturní komise, knihovníkem panem Ludvíkem Pouzou.

Všichni jsou s kulturním a společenským životem v obci spokojeni. Sami se snaží o co největší rozsah a uspokojení potřeb všech věkových kategorií, a to v rámci možností obce. Co se týká počtu kulturních akcí, všichni se domnívají, že je jich v obci dostatek a v nabídce si to svoje najde skutečně každý. Ročně je v obci uspořádáno průměrně padesát akcí. Spolkovou činnost velmi podporují a to jak finančně, tak i materiálně. Každoročně obec podpoří spolky, které požádají o finanční podporu z rozpočtu částkou téměř 300 tisíc korun. Na otázku zda věk ovlivňuje četnost účasti na společenském životě, měli všichni jednoznačnou odpověď, že ano. Podle jejich názoru věk nepochybně ovlivňuje účast na akcích. V každém věku přece člověk vyhledává jinou zábavu a zájmy se často mění. Mezi klady obce lze tedy zařadit pestrou nabídku společenských, kulturních a sportovních akcí a též dobrou spolupráci spolků s vedením obce.

Doporučení a návrhy na zlepšení společenského života v obci

Výzkum prokázal, že obec postrádá větší sportovní vyžití, například posilovnu, zdravotní cvičení, cvičení pro ženy či fitness cvičení a taneční pro dospělé. Dále pak občané projevíli zájem o letní kino a také o více akcí pro mladší generace.

Proto se obci doporučuje vybudovat vlastní obecní posilovnu, která by se mohla nacházet v prostorách kulturního domu v suterénu u zadního vchodu do kulturního domu. Tyto prostory nejsou využity a po rekonstrukci by byly vhodné pro vytvoření obecní posilovny. Samozřejmě náklady na vybavení posilovny a rekonstrukci prostorů nejsou malé, avšak pro obec by to znamenalo mnohem větší sportovní vyžití než doposud.

Dále je obci navrženo jako zlepšující návrh zahájení lekcí zdravotního cvičení, alespoň 1x týdně, s řádně vyškoleným lektorem, který by občanům obce pomohl s různými zdravotními problémy pomocí vhodných cviků, například cvičení na záda, které se také objevilo jako jedno z návrhů na zlepšení společenského života v obci při vyplňování dotazníků. Cvičení by mohlo probíhat v nově zrekonstruované zasedací místnosti v budově kulturního domu. Již občas probíhají v zasedací místnosti semináře Osho meditací. V místnosti je koberec a po drobných úpravách by tato místnost vyhovovala požadavkům

na zdravotní cvičení, ale i nadále by byla využívána pro přednášky, besedy, výstavy a další akce pořádané obcí.

Dalším návrhem pro obec jsou lekce cvičení pro ženy či fitness cvičení a kurzy tanečních pro dospělé. V dnešní době velmi oblíbené fitness cvičení či cvičení pro ženy, např. aerobik, zumba, bossu či různé druhy tance, které je velmi navštěvováno. V okolí obce je tento druh cvičení pouze v okolním městě Přeštice, kde jsou kurzy značně plné. V obci je možnost využití prostor v kulturním domě, konkrétně sálu či přísálí, výhoda je v tom, že jsou to dva prostory, jeden menší a druhý větší a lze je zcela od sebe oddělit a sportovně využívat oba. Sál je sportovně využíván převážně v zimním období florbalisty, házenkáři či fotbalisty pro tréninky před sezónou. Takto by byl sál využíván po celý rok. Fitness cvičení, např. zumba by mohla být cvičena přímo na sále kulturního domu, kde by předcvičoval kvalifikovaný lektor také 1x týdně. Zajištěním tanečních mistrů, kterých je v okolí dostatek, by obec mohla 1x do roka pořádat taneční pro dospělé, či pokračovací kurzy tance. Sál kulturního domu je dostatečně velký pro pořádání těchto akcí, navíc v loňském roce nově zrekonstruovaný, a tak splňuje všechny požadavky moderního sálu vhodného pro taneční kurzy. Občané by tak mohli využít své taneční umění na plesech a tanečních zábavách pořádaných obcí. Taneční kurzy by měly být směřovány na podzimní období, v období od ledna do konce března je sál plně využíván pro plesy a taneční zábavy, kterých je v každém roce pět. Těmito návrhy, posilovna, zdravotní cvičení, fitness cvičení a taneční pro dospělé by bylo kompletně zajištěno sportovní vyžití v obci.

Další z návrhů pro obec je pořádání více akcí pro mladší generace, např. koncerty, párty, plesy či taneční zábavy zaměřené, např. na 60. léta, která jsou v posledních letech velmi oblíbenou akcí, jsou však navštěvována nejen mladší generací. Mladí lidé se vystylizují oblečením i celkovou vizáží do těchto let a tento druh zábavy velmi vyhledávají. Samozřejmě jsem si vědoma, že tento druh zábavy je vyhledáván především ve městech a občané obce se mohou za zábavou dopravit, ale rozhodla jsem se společně s paní starostkou obce, uspořádat společenskou akci spíše pro mladé a zvolila jsem taneční zábavu s názvem házenkářský ples. Více informací o této akci je rozepsáno v kapitole č. 7 Vlastní praktická část.

7 Příklad organizace společenské akce

Organizace Házenkářského plesu

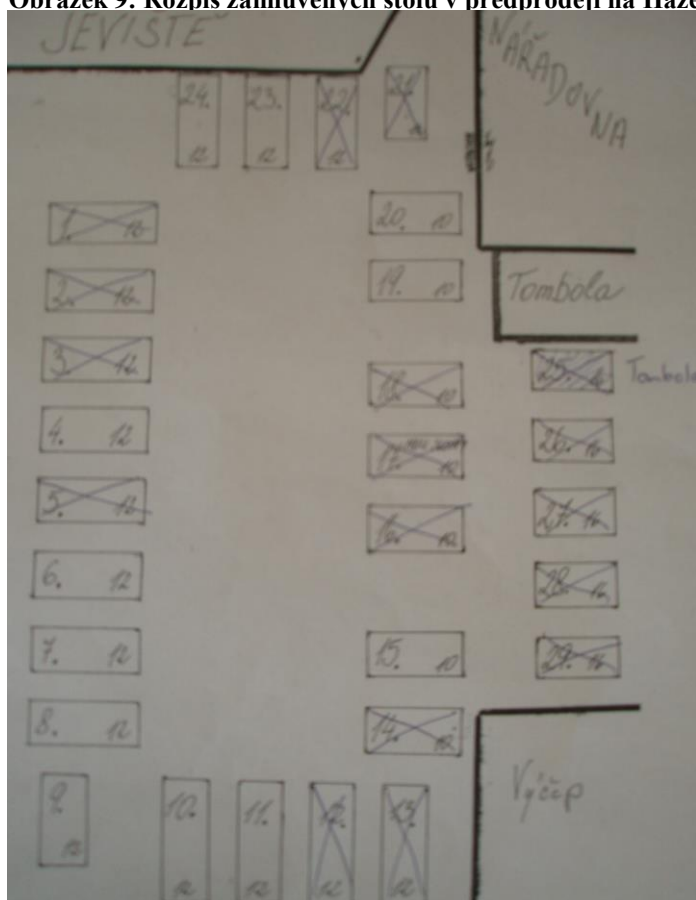
Z vlastní iniciativy jsem se rozhodla zorganizovat společenskou akci, která bude nejen pro mladé generace, ale navštíví ji i starší občané obce. Avšak více se budu zaměřovat na mladší generaci, protože si myslím, že v obci je nedostatek akcí pro mladé. Jak později ukázalo i dotazníkové šetření, tyto akce v obci skutečně chybí.

Na nápad jakou společenskou či kulturní akci zvolit mi přivedl místní spolek Tělovýchovná Jednota Příchovice, kde jsem členem a hraji zde několik let národní házenou. Zjistila jsem, že sehnání finančních prostředků na činnost TJ Příchovice je velmi náročné a zároveň velmi důležité pro další počínání spolku. Spolek dostává od obce každoročně finanční podporu ve výši 300 000 Kč, avšak základna v obci je tak velká, že tato částka stále nestačí. Navrhla jsem tedy uspořádání házenkářského plesu a výdělek bude použit na činnost TJ Příchovice. Budou nakoupeny nové míče, síť, dresy či teplákové soupravy a další pomůcky pro potřeby sportovců. Spoluhráčky souhlasily a přislíbily pomoc s přípravou a následným úklidem po akci. Samozřejmě jsem požádala o pomoc a souhlas s konáním této akce i paní starostku Pavlínu Nohavovou, která byla velmi nadšená a slíbila pomoc s organizací, přípravou plesu a zapůjčila sál zcela zdarma. Uvedla, že místním sportovcům se má pomáhat. Celá akce byla účetně zpracována pod hlavičkou TJ Příchovice.

Házenkářský ples se konal v sobotu 19. 11. 2016 v sále kulturního domu v Příchovicích. Jeho přípravy však začaly už v lednu roku 2016, kdy bylo nutné zajistit kapelu, fotokoutek s paní fotografkou, různá vystoupení a zamluvit na tento termín sál i restauraci, která zajistila veškeré občerstvení. Při výběru fotokoutku neboli smileboxu bylo velmi těžké rozhodování, jakého fotografa zvolit. Většina smileboxů funguje, že se zaplatí stanovená částka na náklady (např. 20 000 Kč) a pak za fotku se vybírá na místě např. 20 Kč. Nakonec jsem se rozhodla, že podpořím místní fotografku, která si pořídila tiskárnu. Rekvizity a vtipné tabulky s možností napsání vzkazů měla již ve svém portfoliu. Jen

doplnila pár fotorekvizit na téma národní házená a vybírala pouze na místě 50 Kč za vytvoření fotky. Dále jsem dopředu zamluvila 150 ks růží na dámskou volenku, 700 ks preclíků a každá ze spoluhráček TJ Příchovice měla za úkol přinést ceny do tomboly. V obci je již tradiční, že na všechny plesy se chodí zvát osobně, u každého domu se pořadatelé akce zastaví a osobně pozvou místní občany. Byli jsme rozděleny na 4 skupiny po dvou a navštívili jsme každý dům s pozvánkou na házenkářský ples. Občané si mohli na místě zakoupit lístky. Tato akce byla dále propagována nejen osobním pozváním občanů, ale také na internetu, plakátech a letáčích, které byly rozdány i do ostatních obcí v okolí Příchovic. Pozvánka zněla místním rozhlasem a vyšla i v příchovických novinách. Tyto noviny jsou vhazovány zdarma do každé schránky v obci. Přípravovali jsme se na akci opravdu poctivě. Vždy ve středu před konanou akcí je možné si v restauraci na hřišti koupit místenky a lístky v předprodeji.

Obrázek 9: Rozpis zamluvených stolů v předprodeji na Házenkářský ples

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Pátek před plesem proběhla příprava stolů, židlí, ubrusů a celková úprava sálu. Sál byl vyzdoben dresy z let minulých i současných a to od mladších kategorií až po dospělé. Také probíhala příprava tomboly. V sobotu jsme se sešli v 19 hodin a probíhaly poslední přípravy. Byla zajištěna pokladna a šatna. Dva členové házenkářského spolku stáli u vstupu do sálu a vítali všechny hosty. Bylo zajištěno i občerstvení pro kapelu, šatnu a pokladnu. V restauraci kulturního domu byly vytvořeny 4 bary na obsluhu a to především z důvodu, aby se netvořily fronty. Na každém stole si mohl každý účastník plesu přečíst program večera.

Program večera:

20:00 Zahájení

20:20 Taneční vystoupení skupiny SMILE

20:45 Prodej preclíků

21:00 Módní přehlídka Svatebního salonu Violet Přeštice

21:30 Prodej tomboly

22:00 Vyzvednutí tomboly v přísálí

22:45 Dámská volenka s růžemi

23:50 Překvapení večera

Celý večer se můžete nechat vyfotit ve fotokoutku.

Ples proběhl bez problémů, již na místě jsem se setkala s kladnými ohlasy. Sál byl skoro plně vyprodán, celkem 302 platících návštěvníků. Druhý den po plese jsme se sešli na následný úklid a sečtení financí, viz tabulka č. 9

Tabulka 9: Rozpočet Házenkářského plesu

	Výdělek	Výdaj
Předprodej vstupenek (102 ks)	10 200 Kč	
Předprodej místenek (271 míst)	2 710 Kč	
150 ks růží		5 550 Kč
700 ks preclíků		1 820 Kč
Kapela		7 500 Kč
Vstupenky a šatní lístky		108 Kč
Prodej lístků na místě (200 ks)	20 000 Kč	
Prodej místenek na místě (18ks)	180 Kč	
Prodej preclíků (700 ks)	3 500 Kč	
Prodej růží (150 ks)	7 500 Kč	
Prodej tomboly (260 ks)	11 500 Kč	
Večeře + občerstvení (10 osob)		1 000 Kč
Poplatek OSA		3 000 Kč
Celkem	55 590 Kč	18 978 Kč
Výdělek po odečtení výdajů	36 612 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2017

Výdělek z akce byl 36 612 Kč a všechny tyto finanční prostředky byly použity na činnost TJ Příchovice. Akce byla velmi úspěšná, občanům se házenkářský ples líbil a plánuje se jeho zopakování. Na plese byla zastoupena nadpoloviční většina mladých, tudíž účel této akce se splnil.

8 Závěr

Tato diplomová práce se zaměřila na analýzu a následné zhodnocení společenského života v obci Příchovice. Hlavním cílem diplomové práce byl návrh na odstranění překážek pro vyšší účast na společenském životě v obci.

Diplomová práce byla rozdělena do dvou částí. V teoretické části bylo využito studium dokumentů z primárních a sekundárních zdrojů, následně došlo ke stanovení charakteristiky obce. Ve stručnosti byl popsán vývoj obce a její specifika, popis místních spolků a jejich činností, tradic, zvyklostí a společenského života v obci. V analytické části práce byly použity metody kvantitativní i kvalitativní.

Na základě literatury z teoretické části došlo prostřednictvím rozhovorů, dotazníků a hypotéz k výzkumnému zjišťování. Mezi největší nedostatky v oblasti společenského života dle zjištění patří nedostatek širšího sportovního vyžití, například posilovna, zdravotní cvičení, cvičení pro ženy či fitness cvičení a taneční pro dospělé. Dále pak občané projeví zájem o letní kino a také o více akcí pro mladší generace. Pro odstranění těchto nedostatků byla navržena doporučení pro zlepšení v této oblasti. Jako významný klad lze vystihnout velmi dobrou spolupráci vedení obce s místními spolky a dostatek pořádaných akcí, které jsou v součinnosti se spolky. Následně ve vlastní praktické části byla zmapována společenská a kulturní akce pro mladší generace, která byla navržena jako jeden z návrhů na zlepšení společenského života v obci. Házenkářský ples byl zorganizován a splnil stanovený cíl.

Závěrem lze říci, že stanovený cíl diplomové práce byl ve všech oblastech empirického šetření splněn. Výzkum ovšem probíhal jen v rámci vzorku obyvatel obce, proto výsledky nelze plošně zobecňovat.

9 Seznam použitých zdrojů

BINEK, Jan a kol. *Synergie ve venkovském prostoru. Aktéři a nástroje rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r. o., 2009. 96 s. ISBN 978-80-904308-0-8

GEIST, Bohumil. *Sociologický slovník*. 1. vyd. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1992. ISBN 80-85605-28-7

HUDEČKOVÁ, Helena, LOŠŤÁK, Michal, ŠEVČÍKOVÁ, Adéla. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2006. ISBN 80-213-1413-3

KOLMAN, Luděk, RYMEŠOVÁ, Pavla, CHÝLOVÁ, Hana. GRALTON, Lucie. *Motivace, produktivita a způsob života*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2012. 191 s. ISBN 978-80-7201-892-5

MAJEROVÁ, Věra a kol. *Český venkov 2006*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1631-7

MAJEROVÁ, Věra, HEROVÁ, Irena. *Český venkov 2008. Proměny venkova*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. 187 s. ISBN 978-80-213-1911-0

MRÁZKOVÁ, Hana. *Zachování hodnot venkova - návrh zohlednění sociálních a kulturních aspektů v regionální politice*. Venkovská krajina 2005: sborník příspěvků z mezinárodní konference: 3. ročník., Brno, 2005. 170 s. ISBN 80-239-4963-2

MUSIL, Jiří. *Malý sociologický slovník*. Nakladatelství Svoboda Praha 1970, heslo Obec, 252 s.

PONIKELSKÝ, P. a kol. *Organizace regionálního rozvoje*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2011. 126 s. ISBN 978-80-87174-10-4

POSPĚCH, Pavel a kol. *Vynalézání venkova v ČR po roce 1989*. 1. vyd., Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2014. 177s. ISBN 978-80-7325-353-0

Velký sociologický slovník. Karolinum Praha 1996,1 380 s.

WOKOUN, René, MATES, Pavel, KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Monografie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011. 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9

Elektronické zdroje

Deník Veřejné správy [online]. ČR [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6485296>

Mapy.cz [online]. ČR [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/>

MURDOCH, Jonathan, PRATT, Andy [online]. *Rural Studies: Modernism, Postmodernism and the Post-rural*. *Journal of Rural Studies*9: 411–427, 1993. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: [http://dx.doi.org/10.1016/0743-0167\(93\)90053-M](http://dx.doi.org/10.1016/0743-0167(93)90053-M)

Oficiální stránky obce Příchovice [online]. ČR [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.prichovice.cz/>

PERLÍN, R. *Deník Veřejné správy*. *Typologie venkovského prostoru* [online]. ČR [cit. 2017-02-23]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6438321>

PERLÍN, R. *Deník Veřejné správy*. *Vymezení venkovských obcí v Česku* [online]. ČR [cit. 2017-02-22]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6384068>

Sbírka zákonů. *Zákon o ochraně osobních údajů* [online]. ČR [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.sbirkazakonu.info/zakon-o-ochrane-osobnich-udaju>

Zákon č. 128/2000 Sb. *Zákon o obcích* [online]. ČR [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-obecni-zrizeni.html>

Zákon č. 101/2000 Sb. *Zákon o ochraně osobních údajů* [online]. ČR [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.sbirkazakonu.info/zakon-o-ochrane-osobnich-udaju/>

Zákon č. 40/1964 Sb. *Občanský zákoník* [online]. ČR [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89?text=spolek>

Další zdroje

Kronika obce Příchovice, Příchovice, 8. 3. 2017

Osobní rozhovor s Pavlínou Nohavovou, starostka obce Příchovice, Příchovice, 8. 3. 2017

10 Přílohy

Příloha 1: Dotazník.....	93
Příloha 2: Fotografie.....	95
Foto 1: Areál národní házené TJ Příchovice.....	95
Foto 2: Středisko Junák Příchovice	95
Foto 3: SDH Příchovice – stará garda	95
Foto 4: Ochotnický spolek Buřina	96
Foto 5: Obraz sv. Vojtěcha na skále	96
Foto 6: Kaple na návsi se sochou sv. Jana Nepomuckého.....	96
Foto 7: Rozsvícení vánočního stromu	97
Foto 8: Rozdávání betlémského světla	97

Společenský život v obci Příchovice

Vážená paní, vážený pane,

prosím o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé diplomové práce o společenském životě na venkově. Výzkum se týká obce Příchovice. Dotazník je zcela anonymní a veškeré informace budou použity pouze pro účely této práce.

Svou odpověď prosím označte zakroužkováním příslušného čísla.

Děkuji za Vaši ochotu a Váš čas.

Kristýna Bradová

1. Jak často se účastníte společenských, kulturních a sportovních akcí v Příchovicích?

Označte odpověď v každém řádku.

	Akce	Často, pravidelně	Občas, nepravidelně	Zcela výjimečně	Vůbec
A	Plesy, taneční zábavy	1	2	3	4
B	Divadelní představení	1	2	3	4
C	Přednášky a besedy	1	2	3	4
D	Výstavy	1	2	3	4
E	Sportovní akce	1	2	3	4
F	Zájezdy za kulturou a poznáním	1	2	3	4
G	Rozsvícení vánočního stromu	1	2	3	4
H	Rozdávání betlémského světla	1	2	3	4
I	Koncert sboru Carmina na zámku	1	2	3	4
J	Dětský den	1	2	3	4
K	Večer s dechovkami	1	2	3	4
L	Slavnosti (svobody, pivoňkové, řezbářské aj.)	1	2	3	4
M	Pouť ke sv. Vojtěchu (církvní akce)	1	2	3	4
N	Tradiční příchovická pouť	1	2	3	4

2. Co vám brání ve větší účasti na akcích?

(Označte jednu nejvýznamnější překážku.)

- 1) Nechce se mi
- 2) O společenské akce nemám zájem
- 3) Nejsou zde takové akce, o které bych měl/a zájem.
- 4) Nemám dostatek času
- 5) Účast je pro mě moc finančně náročná
- 6) Jiné důvody (vypište:)

.....

3. Jaké typy akcí Vám v nabídce společenského vyžití chybí?

.....

.....

.....

.....

.....

4. Jak jste celkově spokojen/a s možnostmi společenského vyžití v obci Příchovice?

(bodovací škála 1 – 5, kdy 1 = zcela spokojen/a; 5 = zcela nespokojen/a)

1   2   3   4   5

5. Jakým způsobem se dozvídáte o pořádání společenských akcí v obci? (Možno více odpovědí.)

- 1) plakáty, letáky
- 2) obecní rozhlas
- 3) místní tisk, noviny
- 4) internet
- 5) známí
- 6) jinak: .....

.....

6. Jste členem nějakého spolku, zájmového sdružení či sportovního klubu v obci?

- 1) Ano
- 2) Ne

7. Souhlasíte s tvrzením, že udržování místních tradic a zvyků je důležité pro společenský život?

- 1) rozhodně souhlasím
- 2) spíše souhlasím
- 3) spíše nesouhlasím
- 4) rozhodně nesouhlasím

8. Snažíte se vy sami dodržovat společenské tradice a místní zvyky?

- 1) Ano
- 2) Ne

9. Máte nějaký návrh na zlepšení společenského života v obci?

.....
.....
.....

10. Jste:

- 1) Muž
- 2) Žena

11. Věk:

- 1) 15-30 let
- 2) 31-45 let
- 3) 46-60 let
- 4) 61 let a více

12. Jak dlouho žijete v obci Příchovice?

- 1) Méně než 15 let
- 2) 16-30 let
- 3) 31-45 let
- 4) Více než 45

Děkuji za vyplnění dotazníku!

Příloha 2: Fotografie

Foto 1: Areál národní házené TJ Příchovice

Zdroj: www.prichovice.cz

Foto 2: Středisko Junák Příchovice

Zdroj: www.prichovice.cz

Foto 3: SDH Příchovice – stará garda

Zdroj: www.prichovice.cz

Foto 4: Ochotnický spolek Buřina

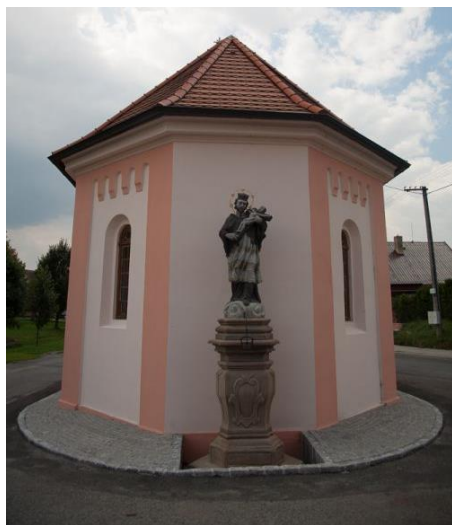
Zdroj: www.burina-prichovice.cz

Foto 5: Obraz sv. Vojtěcha na skále

Zdroj: www.prichovice.cz

Foto 6: Kaple na návsi se sochou sv. Jana Nepomuckého

Zdroj: www.prichovice.cz

Foto 7: Rozsvícení vánočního stromu

Zdroj: www.prichovice.cz

Foto 8: Rozdávání betlémského světla

Zdroj: www.prichovice.cz